

ยโสธร



แผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

(ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดยโสธร

คำนำ

แผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) มีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบสถิติประเทศไทยในระดับพื้นที่ โดยเน้นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งนี้ การตัดสินใจในแต่ละระดับของพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด) จำเป็นต้องใช้สถิติที่สะท้อนการดำเนินการของพื้นที่ที่ตามนโยบายของรัฐบาล (Agenda based) และการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ (Area based) ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงลึก เป็นระบบ และมีความต้องการเฉพาะ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจให้ตอบโจทย์การดำเนินนโยบายของรัฐ

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) ฉบับนี้ ได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่เป็นปัจจุบัน และแผนพัฒนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัด รวมทั้งมีการทบทวนแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ และแผนกำหนดความรับผิดชอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจังหวัดยโสธรจะมีสถิติที่สำคัญจำเป็น และพอเพียงต่อการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามผลในการพัฒนาจังหวัด

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) สู่การปฏิบัติ เป็นการบริหารจัดการระบบสถิติในระดับพื้นที่ โดยมีสำนักงานสถิติ จังหวัด ทั้ง 76 จังหวัด ในฐานะเป็นเลขานุการ คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้จังหวัดมีสถิติที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์สู่ความยั่งยืน”

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	3
	1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	4
	1.4 คำอธิบายศัพท์	4
บทที่ 2	ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	9
	2.1 การศึกษายุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	10
	2.2 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัดภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	18
	2.3 การวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม การพัฒนาในระดับจังหวัด	27
บทที่ 3	บัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	49
	3.1 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด	49
	3.2 บัญชีสถิติทางการตามตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด	62
	3.3 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญ (Pain point) ของจังหวัด	62
บทที่ 4	สถานการณ์สถิติทางการ และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ/ แผนกำหนดความรับผิดชอบ	65
	4.1 สถานการณ์สถิติทางการ	59
	4.2 แนวทางการพัฒนาสถิติทางการ	4.2
	4.3 แผนกำหนดความรับผิดชอบ	71
บทที่ 5	ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติทางการ	73
	5.1 ปัญหา อุปสรรค	73
	5.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติทางการ	74
ภาคผนวก ก	แผนภาพการวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัดภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด ที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ในระดับจังหวัด	79
ภาคผนวก ข	ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด	83
ภาคผนวก ค	คำอธิบายตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด และคำอธิบายข้อมูล (Metadata)	87
	ภาคผนวก ค1 คำอธิบายตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	89
	ภาคผนวก ค2 คำอธิบายข้อมูล (Metadata)	91

สารบัญภาพ

ภาพ 1	แนวคิดการพัฒนาสถิติทางการ	3
ภาพ 2	กรอบแนวคิดการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	9
ภาพ 3	ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านและการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ	10
ภาพ 4	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	14
ภาพ 5	การจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5Ps)	14
ภาพ 6	การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับประเทศสู่แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)	26
ภาพ 7	การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ในปี 2564	29
ภาพ 8	การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี 2563 และ 2564	30
ภาพ 9	การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัด	31
ภาพ 10	ดัชนีการพัฒนารวมของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	32
ภาพ 11	ดัชนีด้านการพัฒนาคนของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	32
ภาพ 12	ดัชนีการพัฒนาด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	35
ภาพ 13	ดัชนีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	37
ภาพ 14	ดัชนีการพัฒนาด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	41
ภาพ 15	ดัชนีด้านพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 - 2564	44
ภาพ 16	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การเกษตร”	51
ภาพ 17	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐานจังหวัดยโสธร”	52
ภาพ 18	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การท่องเที่ยว”	54
ภาพ 19	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดยโสธร”	53
ภาพ 20	ห่วงโซ่คุณค่า “การพัฒนาคุณภาพชีวิต”	57
ภาพ 21	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม จังหวัดยโสธร”	58
ภาพ 22	ห่วงโซ่คุณค่า “การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ”	60
ภาพ 23	ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร”	61
ภาพ 24	QR Code แสดงตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดยโสธร	62

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ 25	จำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามบัญชีสถิติทางการและสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล	66
ภาพ 26	QR Code รายการสถิติทางการที่กรมเป็นเจ้าของข้อมูล	68
ภาพ 27	QR Code รายการสถิติทางการที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล	68
ภาพ 28	QR Code รายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่เป็น Tier 3	69
ภาพ 29	จำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามความเป็นเจ้าของและความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล	69
ภาพ 30	QR Code แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่เป็น Tier 1	70
ภาพ 31	QR Code แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่เป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ)	71
ภาพ ก1	การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด	81
ภาพ ข1	ดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัดโดยไอสร	84
ภาพ ข2	ค่าตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดโดยไอสร	85
ภาพ ค2	คำอธิบายข้อมูล (Metadata)	90

สารบัญตาราง

ตาราง 1	ความสอดคล้องระหว่างประเด็นหมุดหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นการพัฒนาจังหวัดของแผนพัฒนาจังหวัด	19
ตาราง 2	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัด	21
ตาราง 3	กรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	23
ตาราง 4	การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดในปี 2564	29
ตาราง 5	การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี 2563 – 2564	30
ตาราง 6	ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านการพัฒนาคน	33
ตาราง 7	ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม	35
ตาราง 8	ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง	38
ตาราง 9	ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา	41
ตาราง 10	ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม	45
ตาราง 11	ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัดโยโสธร	46
ตาราง 12	จำนวนรายการสถิติทางการ จำแนกตามบัญชีสถิติทางการ ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล และความเป็นเจ้าของข้อมูล	67
ตาราง ค1	คำอธิบายตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดโยโสธร	88

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

“สถิติ” เป็นวัตถุดิบสำคัญในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ชัดเจน มีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) รวมทั้งการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การติดตาม และการประเมินผลตามแผนที่กำหนดไว้ในทุกระดับ ดังนั้น ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ วางแผน และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ

การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้มีข้อมูลและสถิติจำนวนมากเกิดขึ้นจากระบบทะเบียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการนำมาใช้พัฒนาประเทศ โดยประเทศไทยใช้ระบบสถิติแบบกระจายงาน (Decentralized statistical system) เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายมองเห็นภาพรวมผ่านเป้าหมายและตัวชี้วัดได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น การพัฒนาระบบสถิติของประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้มีสถิติที่สนับสนุนการวางแผนพัฒนาประเทศ โดยประเทศไทยได้ใช้กรอบแนวคิด “Demand-Driven” ซึ่งเน้นการผลิตสถิติทางการที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการใช้งานอย่างแท้จริง สำหรับใช้ติดตามผลการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบสถิติให้มีความน่าเชื่อถือและมีคุณลักษณะ “เหมาะสมต่อการใช้งาน (Fitness for use)” โดยครอบคลุมมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ความถูกต้องแม่นยำ ความทันเวลา การเข้าถึงได้ง่าย และการเปรียบเทียบกันได้ รวมถึงสามารถสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มุ่งหมายในการเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศเพื่อรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือ พลิกโฉมประเทศสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”¹

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยขึ้นตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาระบบสถิติของประเทศร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถผลิตสถิติที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และส่งเสริมการใช้ข้อมูลร่วมกันผ่านแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2554 – 2558) ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2559 – 2565) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) ทั้งนี้ ได้มีการแปลงแผนแม่บทสู่การปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 ข (2) “ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน” ทั้งในระดับภารกิจ (กระทรวง กรม) และระดับพื้นที่ (จังหวัด)

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2565), แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) ต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตั้งแต่ต้นทางในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ สำหรับในระดับพื้นที่มีการขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด โดยสำนักงานสถิติจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการได้ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่จัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาข้อมูลสถิติที่ตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัด กระบวนการดังกล่าวเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีเข้ากับการพัฒนาข้อมูลสถิติระดับจังหวัด ผลลัพธ์ที่ได้คือ สถิติทางการ (Official Statistics: OS) ระดับจังหวัด ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการสนับสนุนการตัดสินใจ ประกอบด้วยปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor: CSF) ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI) ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data) และคำอธิบายข้อมูลสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ที่อธิบายการจัดเก็บข้อมูลของส่วนราชการ นอกจากนี้ ยังมีผลลัพธ์เป็นชุดข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product champion) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical issue)

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้ยึดหลักแนวคิด “Demand-Driven” ในการผลิตสถิติทางการที่มีคุณภาพบนพื้นฐานของความต้องการใช้สถิติอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับนโยบายสำคัญของประเทศ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ประเด็น)
- แผนการปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เชื่อมโยงกับกรอบการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
- แผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด
- แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570²

เพื่อให้ได้รายการข้อมูลสถิติที่สนับสนุนการจัดทำตัวชี้วัด สำหรับติดตามผลการพัฒนาประเทศในแต่ละระดับ โดยเฉพาะระดับพื้นที่ จำเป็นต้องตรวจสอบสถานะข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่ (Data supply) ว่ามีหน่วยงานเจ้าของข้อมูลหรือไม่ หากข้อมูลดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานราชการส่วนกลาง สำนักงานสถิติแห่งชาติจะดำเนินการประสานงานต่อไป สำหรับข้อมูลที่มีหน่วยงานเจ้าของข้อมูลแล้ว หน่วยงานนั้นต้องจัดทำคำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาทา (Metadata) และลงทะเบียนเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog: GD Catalog) เพื่อให้มีข้อมูลพร้อมสำหรับการบริการและมั่นใจได้ว่ามีสถิติที่สามารถใช้ในการประเมินและติดตามผลตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศในแต่ละระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังภาพ 1

² มติคณะกรรมการบูรณาการนโยบายภาค (ก.บ.ภ.) ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2564 ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อให้แผนทันสถานการณ์ และใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570



ภาพ 1 แนวคิดการพัฒนาสถิติทางการ

หากมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใด แต่ยังไม่มียังข้อมูลหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำ คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดจะพิจารณามอบหมายหน่วยงานดำเนินการจัดทำข้อมูลดังกล่าว กระบวนการนี้จะช่วยพัฒนาสถิติทางการในระดับพื้นที่ให้มีความครบถ้วน เพียงพอ และตอบโจทย์ความต้องการใช้งานจริงของผู้ใช้ นอกจากนี้ ยังช่วยให้มีข้อมูลสำหรับติดตามและประเมินผลการพัฒนาระดับพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและมีธรรมาภิบาล ดังนั้น คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดจึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดด้วยโครงสร้างฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการบริหารงานของจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) แผนการปฏิรูปประเทศ (13 ด้าน) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) กรอบแผนพัฒนาภาค (พ.ศ. 2566 – 2570) และแผนพัฒนาภูมิภาค (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) หรือนโยบายของผู้บริหารในจังหวัด
- 1.2.2 เพื่อจัดทำรายการข้อมูลสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่
- 1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลในระดับพื้นที่ของประชาชน
- 1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่าย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในระดับพื้นที่ในการผลิตข้อมูลทางสถิติ และการประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติ และสารสนเทศที่สนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

- 1.3.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) แผนการปฏิรูปประเทศ (13 ด้าน) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรอบแผนพัฒนาภาค (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) หรือนโยบายของผู้บริหารในจังหวัด
- 1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นการพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนาฯ กับแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ โดยมีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.3.3 วิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) ซึ่งใช้เป็นกรอบในการจัดทำห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด โดยมีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.3.4 ทบทวนรายการสถิติทางการ 21 สาขา³ รายการข้อมูลสถิติทางการในระดับพื้นที่ และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติทางการของแต่ละห่วงโซ่คุณค่าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด เพื่อจัดทำเป็นร่างผังสถิติทางการ
- 1.3.5 จัดทำบัญชีสถิติทางการที่แสดงชื่อประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นสำคัญ ตัวชี้วัด รายการสถิติทางการ การจัดจำแนก ระดับการนำเสนอผล สถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล (Tier) หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ระดับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล Metadata ของรายการสถิติทางการที่จังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล ชื่อชุดข้อมูล สถานะการลงทะเบียน GD Catalog URL ของรายการสถิติทางการที่ลงทะเบียนบน GD Catalog และ URL ของรายการสถิติทางการบนระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด/ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน ทั้งนี้ สถิติทางการในบัญชีสถิติทางการบางรายการ อาจยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป
- 1.3.6 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนาในอนาคต

1.4 คำอธิบายศัพท์

- 1.4.1 **ห่วงโซ่คุณค่าภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน)⁴** เป็นองค์ประกอบ (ซึ่งอาจรวมถึงกิจกรรมและกระบวนการต่าง ๆ) ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันเป็นระบบภายใต้แผนแม่บทย่อย ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยนั้น ๆ ได้ตามที่กำหนด โดยทางสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำ 140 Final Value Chains เพื่อใช้ประกอบการจัดทำโครงการสำคัญต่าง ๆ

³ สถิติทางการ 21 สาขา ประกอบด้วย ด้านสังคม 9 สาขา ได้แก่ 1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ 2) แรงงาน 3) การศึกษา 4) ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 5) สุขภาพ 6) สวัสดิการสังคม 7) หญิงและชาย 8) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน 9) ยุติธรรม ความมั่นคง การเมือง และการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ 11 สาขา ได้แก่ 10) บัญชีประชาชาติ 11) เกษตรและประมง 12) อุตสาหกรรม 13) พลังงาน 14) การค้าและราคา 15) ขนส่งและโลจิสติกส์ 16) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 17) การท่องเที่ยวและการกีฬา 18) การเงิน การธนาคาร และประกันภัย 19) การคลัง 20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 21) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

⁴ การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำโครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2565 เอกสารประกอบการบรรยาย: การวิเคราะห์และประมวลผลห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย Workshop2 วันที่ 9 กรกฎาคม 63

- 1.4.2 **ห่วงโซ่คุณค่าทั่วไป (Generic Value Chain: GVC)⁵** เป็นห่วงโซ่คุณค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด (กรอบการดำเนินงานปี 2557) สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 18 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่คุณค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain: VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่
- 1.4.3 **ห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด** เป็นห่วงโซ่คุณค่าของจังหวัดในแต่ละประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้ห่วงโซ่คุณค่าภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) 140 Final Value Chains และห่วงโซ่คุณค่าทั่วไป (Generic Value Chain: GVC) เป็นกรอบในการจัดทำเพื่อให้ได้ห่วงโซ่คุณค่าตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันเป็นระบบ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายประเด็นการพัฒนาจังหวัดได้ตามที่กำหนด
- 1.4.4 **แผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด⁶** เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัดในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี เพื่อให้เชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลาที่ต้องดำเนินการด้วย
- 1.4.5 **สถิติทางการ (Official Statistics)⁷** หมายถึง ข้อความหรือตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในประเทศ ที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติและเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ
- 1.4.6 **บัญชีสถิติทางการ** เอกสารแสดงบรรดารายการสถิติทางการเพื่อจัดทำแผนกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินงานทางสถิติตามแผนแม่บท
- 1.4.7 **บัญชีสถิติทางการจังหวัดยโสธร** หมายถึง บัญชีสถิติทางการที่สามารถตอบสนองสถานการณ์ประเด็นการพัฒนาจังหวัด และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาคหรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณในแผนงานและโครงการ
- 1.4.8 **รายการสถิติทางการ** หมายถึง ข้อความหรือตัวเลข ที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในประเทศ ที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติ และเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาจังหวัด ที่รวบรวมไว้เป็นบัญชีสถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

⁵ ผลจากการจัดทำโครงการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557

⁶ ผลจากการจัดทำโครงการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557

⁷ แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 หน้า 6

1.4.9 **คำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาทา (Metadata)**⁸ หมายถึง ข้อมูลที่ใช้อธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งกระบวนการเชิงธุรกิจ (ในที่นี้หมายถึง กระบวนการทำงานตามภารกิจของหน่วยงาน) และเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎและข้อจำกัดของข้อมูล และโครงสร้างของข้อมูล เมทาดาทาช่วยให้หน่วยงานสามารถเข้าใจข้อมูล ระบบและขั้นตอนการทำงานได้ดียิ่งขึ้น โดยการบริหารจัดการเมทาดาทา (Metadata management) เริ่มตั้งแต่ การเก็บรวบรวม การจัดกลุ่ม การดูแล และการควบคุมเมทาดาทา ทั้งนี้ข้อมูลแต่ละชุดควรมีเมทาดาทา เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบเกี่ยวกับชุดข้อมูล เช่น รายละเอียดชุดข้อมูล สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูล วัตถุประสงค์การนำไปใช้ ไฟล์ข้อมูล ประกอบด้วย

1) คำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory metadata) เป็นรายละเอียดคำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลักที่ทุกชุดข้อมูลจำเป็นต้องมี โดย 1 ชุดข้อมูล ประกอบด้วยคำอธิบายข้อมูลจำนวน 14 รายการ ได้แก่ ประเภทข้อมูล ชื่อชุดข้อมูล องค์กร ชื่อผู้ติดต่อ อีเมลผู้ติดต่อ คำสำคัญ รายละเอียด วัตถุประสงค์ ความถี่ของการปรับปรุงข้อมูล ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ แหล่งที่มา รูปแบบในการเก็บข้อมูล หมวดหมู่ข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และสัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล

2) คำอธิบายชุดข้อมูลทางเลือก (Optional metadata) เป็นส่วนของรายละเอียดคำอธิบายชุดข้อมูลเพิ่มเติมที่ช่วยให้รายละเอียดของคำอธิบายชุดข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.4.10 **ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล**⁹ คือ การจัดสถานะความพร้อมข้อมูลออกเป็น Tier ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการนำรายการสถิติมาจัดกลุ่มเพื่อปรับให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย โดยแบ่งเป็น 3 Tier

- Tier 1 คือ สถิติทางการที่มีค่านิยมและวิธีการผลิต มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่และมีหน่วยงานรับผิดชอบ
- Tier 2 คือ สถิติทางการที่มีค่านิยมและวิธีการผลิต แต่ยังไม่พร้อมเผยแพร่
- Tier 3 คือ สถิติทางการที่ไม่มีค่านิยมและวิธีการผลิต ไม่มีข้อมูล และไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ

1.4.11 **หน่วยงาน**¹⁰ หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

1.4.12 **เจ้าของข้อมูล (Data owners)**¹¹ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลข้อมูลโดยตรง สร้างความมั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการข้อมูลสอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หรือกฎหมาย เจ้าของข้อมูลทำการทบทวนและอนุมัติการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เช่น การเปลี่ยนแปลงเมทาดาทาและเกณฑ์การทำดาตาคลีนซิง (Data cleansing) นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการให้สิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล จัดชั้นความลับของข้อมูล เจ้าของข้อมูลมักจะอยู่ในตำแหน่งบริหาร เช่น ผู้อำนวยการฝ่ายหรือหัวหน้าส่วนงานบุคคล เป็นเจ้าของข้อมูลบุคคล ผู้อำนวยการฝ่ายหรือหัวหน้าส่วนงานการเงินเป็นเจ้าของข้อมูลการเงิน เป็นต้น

1.4.13 **หน่วยงานเจ้าของข้อมูล** หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลข้อมูลโดยตรง สร้างความ

⁸ มาตรฐานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) มสพร. 1-2564 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำข้อมูลภาครัฐ หน้า 3

⁹ การประชุมคณะอนุกรรมการสถิติด้านสังคม ครั้งที่ 2/2565 วันศุกร์ที่ 2 กันยายน 2565

¹⁰ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550

¹¹ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หน้า 36

มั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการข้อมูลสอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หรือ กฎหมาย

- 1.4.14 **ระดับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล** หมายถึง ระดับการบริหารราชการแผ่นดินตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งได้บัญญัติให้การบริหาร ราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน ท้องถิ่น ระดับการบริหารราชการแผ่นดิน ในที่นี้ จะหมายรวมเฉพาะการบริหารราชการ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่
- 1) การบริหารราชการส่วนกลาง ระดับ “กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม”
 - 2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระดับ “จังหวัด”

ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด

การขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และตัวชี้วัดสากลอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น การจัดอันดับขีดความสามารถ ในการแข่งขัน International Institute for Management Development (IMD) รวมถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนแม่บท/แผนพัฒนาต่าง ๆ/แผนปฏิบัติการระดับกระทรวง กรมที่เกี่ยวข้อง กรอบแผนพัฒนาภาค (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ตลอดจนนโยบายของผู้บริหาร ในจังหวัด พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสอดคล้องและเชื่อมโยงระหว่างประเด็นการพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนา กับแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการในครั้งนี้ ดังภาพ 2



ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด

2.1 การศึกษายุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดโดยโศธร (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้มีการศึกษายุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างแผนและข้อมูลสถิติที่ใช้ในกำหนดนโยบาย การจัดทำตัวชี้วัดเพื่อติดตามประเมินผล ดังนี้

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)¹²

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินและใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร รวมถึงการวางกรอบการพัฒนาประเทศให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือตามคติพจน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์โดยมีการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ดังภาพ 3 เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม



ภาพ 3 ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านและการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

2.1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ¹³

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

¹² ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก

¹³ สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580), สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประกอบไปด้วย สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องของแผนแม่บท เป้าหมาย และตัวชี้วัดในการดำเนินการ ซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวน 23 ฉบับ ได้แก่

- 1) ความมั่นคง
- 2) การต่างประเทศ
- 3) การเกษตร
- 4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- 5) การท่องเที่ยว
- 6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- 7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล
- 8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
- 9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 10) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม
- 11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- 12) การพัฒนาการเรียนรู้
- 13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- 14) ศักยภาพการกีฬา
- 15) พลังทางสังคม
- 16) เศรษฐกิจฐานราก
- 17) ความเสมอภาคและหลักประกันสังคม
- 18) การเติบโตอย่างยั่งยืน
- 19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- 20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
- 21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- 23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีการบูรณาการ และเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะไม่มีซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ 2 ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

นอกจากนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย¹⁴ (Final Value Chain Thailand) ที่ส่งผลให้บรรลุ 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ (ฉบับแก้ไข ปี 2566)

2.1.3 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)¹⁵

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นแผนระดับที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 โดยส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา 5 ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงจะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน 2561 ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ 13 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการศึกษา ด้านวัฒนธรรม กีฬาแรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการในช่วง 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศ ไปสู่การบรรลุเป้าหมายในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนผลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและองค์ประกอบของประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผลประกอบการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรจะมีไปในอนาคต บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีจุดมุ่งหมายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งหวังให้ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี และเพื่อผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” จึงได้กำหนดเป้าหมายหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย

- 1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน
- 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่

¹⁴ ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Value Chain Thailand) (ฉบับแก้ไขปี 2566) , สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

¹⁵ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) , สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดังนั้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดหมวดหมู่การพัฒนา จำนวน 13 ประการที่มีลักษณะเชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมวดหมู่แต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ โดยหมวดหมู่ทั้ง 13 ประการแบ่งออกได้เป็น 4 มิติ ดังนี้

1) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

2) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้
- หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบทได้อย่างยั่งยืน
- หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

3) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

2.1.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)¹⁶

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือ แนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการของคนรุ่นหลัง (Brundtland Report, 1987) โดยการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection)

¹⁶ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, <https://sdgs.nesdc.go.th/>

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS



ภาพ 4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม 193 ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา โดยสามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5Ps) ได้แก่



ภาพ 5 การจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5Ps)

1) มิติด้านสังคม (People) ให้ความสำคัญกับการจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 1: ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

- เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 5: บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน

2) มิติด้านเศรษฐกิจ (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 7: สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 9: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 13: ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ

4) มิติด้านสันติภาพและสถาบัน (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 16: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

5) มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 17: เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.6 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 – 2570)¹⁷

แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 – 2570) มีเป้าหมายการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” โดยพัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจ ชีวภาพ เชื่อมโยงการค้า การลงทุนในภูมิภาค ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

ตัวชี้วัด

- 1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น
- 2) สัมประสิทธิ์ ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
- 2) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
- 3) พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
- 4) พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
- 5) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
- 6) ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีราย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2.1.7 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570¹⁸

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ มีวิสัยทัศน์ของกลุ่ม คือ “เกษตรสร้างมูลค่า ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค”

เป้าประสงค์รวม (Ultimate goals)

- 1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) เพิ่มขึ้น
- 2) รายได้ภาคการเกษตรที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับ ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมทำให้มีผลผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
- 3) รายได้ภาคการค้า การบริการและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด

- ประเด็นการพัฒนาที่ 1: การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า
- ประเด็นการพัฒนาที่ 2: เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน
- ประเด็นการพัฒนาที่ 3: เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา
- ประเด็นการพัฒนาที่ 4: การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม และความมั่นคง
- ประเด็นการพัฒนาที่ 5: การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

¹⁷ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน้า 34

¹⁸ <https://www2.yasothon.go.th/vision-osm-ne-s2/>

2.1.8 แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)¹⁹

แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. 2566 – 2570) จัดทำขึ้นเพื่อให้จังหวัดยโสธรมีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนรายสาขาต่าง ๆ ข้อเสนอการนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาภาค และบริบทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาพันธกิจ ประเด็นการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด คือ ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดยโสธร ได้แก่

- 1) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้าการท่องเที่ยว
- 3) ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคง ของครอบครัว ชุมชน และสังคม
- 4) อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.9 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยโสธร 20 ปี (พ.ศ. 2566 –2585)

ภาพรวมผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดในระยะเวลาที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 – 2565) มีจุดเน้นการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้แก่

- 1) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- 2) การท่องเที่ยววิถีอีสาน/วิถีท้องถิ่น
- 3) ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา
- 4) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงานพัฒนาที่จำเป็นต้องผลักดัน

- 1) ผลักดันให้จังหวัดยโสธรเป็นศูนย์กลางในการผลิต/จำหน่าย/แปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร
- 2) นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการทำการเกษตรอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 3) การผลักดันราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- 4) พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานให้ครอบคลุมเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- 5) พัฒนาการแปรรูป การตลาด ความหลากหลาย และได้รับการรับรองมาตรฐาน
- 6) พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ทั้งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณี เชิงเกษตร และธรรมชาติ
- 7) เชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดให้มากขึ้น
- 8) ผลักดันและป้องกันโรคที่สำคัญของจังหวัด เช่น NCD
- 9) เพิ่มพื้นที่สีเขียวทุกพื้นที่ ทั้งพื้นที่ป่า พื้นที่สาธารณะ พื้นที่เอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล
- 10) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทน
- 11) พัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ครอบคลุมทุกมิติ
- 12) พัฒนาคูณภาพการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ
- 13) ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วย SDGs และ BCG

¹⁹ <https://www2.yasothon.go.th/yasothon-provincial-development-plan-2023-2027-revised-edition-2025/> หน้า 117 – 120

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

- 1) การเป็นแหล่งโอกาสเกื้อหนุนการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มขึ้น (Opportunity)
- 2) การมีพื้นที่ที่น่าอยู่มีคุณภาพชีวิตและวิถีชีวิตที่ดี (Livable)
- 3) การอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม หลอมรวม ไม่ทอดทิ้งกัน (Inclusive)
- 4) เชื่อมโยงการพัฒนา กับพื้นที่อื่นเป็นฐานของการพัฒนาประเทศ (Connectivity)
- 5) พื้นที่เติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainability)
- 6) การบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Governance)

2.2 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัดภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด

สำนักงานสถิติจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดได้ดำเนินการหารือร่วมกับสำนักงานจังหวัดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา และตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธร กับประเด็นหมุดหมายและตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 รายละเอียดดังนี้

2.2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน

- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย:
 - (1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
 - (2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป้าหมาย:
 - (1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
 - (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมาย:
 - (1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
 - (2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมาย:
 - (1) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
 - (2) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสังคมคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย:
 - (1) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้ อย่างยั่งยืน มีสมดุล

2.2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน

- ประเด็นการเกษตร
ตัวชี้วัด: (1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (ร้อยละต่อปี)
(2) ผลผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)
- ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
ตัวชี้วัด: อัตราการขยายตัวของผลผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม (เฉลี่ยร้อยละ)

- ประเด็นท่องเที่ยว
ตัวชี้วัด: (1) สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (เฉลี่ยร้อยละ)
(2) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ (เฉลี่ยร้อยละ)
- ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
ตัวชี้วัด: ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (คะแนน)
- ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัด: สัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ได้แก่ พื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ เพื่อการใช้ประโยชน์ พื้นที่สีเขียวในเมืองและชนบท รวมทั้งป่าในเมืองและชุมชน เพื่อการเรียนรู้พักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละของพื้นที่ทั้งประเทศ)

2.2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ 13 ด้าน ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดฉบับปัจจุบัน

- **ด้านเศรษฐกิจ**
เป้าหมาย: ยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- **ด้านสังคม**
เป้าหมาย: ชุมชนในเขตเมืองมีความเข้มแข็งและมีโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการภาครัฐอย่างเท่าเทียม อันจะนำไปสู่ความเสมอภาคในสังคม
- **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
เป้าหมาย: สิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ/ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- **ด้านสาธารณสุข**
เป้าหมาย: มีระบบสาธารณสุขที่ได้รับมาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น/ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง

ตาราง 1 ความสอดคล้องระหว่างประเด็นหมุดหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นการพัฒนาจังหวัดของแผนพัฒนาจังหวัดฯ

ประเด็นหมุดหมายแผนฯ 13	ประเด็นการพัฒนาจังหวัด
1. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	1. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
2. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน	2. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว
3. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก	-
4. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	-

ประเด็นหมุดหมายแผนฯ 13	ประเด็นการพัฒนาจังหวัด
5. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค	-
6. ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน	-
7. ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้	1. ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน
8. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดขาดได้อย่างยั่งยืน	
9. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม	3. ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคง ของครอบครัว ชุมชน และสังคม
10. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	4. อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
11. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	
12. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	3. ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคง ของครอบครัว ชุมชน และสังคม
13. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน	

2.2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ฉบับปัจจุบัน

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

ตาราง 2 ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และความสอดคล้องระหว่าง
ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ

ตัวชี้วัดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13	ตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธร	
1.1 GDP สาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ 4.5 ต่อปี	1. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภาคเกษตรเพิ่มขึ้น 2. พื้นที่การทำเกษตร อินทรีย์ (เพิ่มขึ้นเป็น 400,000 ไร่ ในปี 2570) 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5/ปี)	
1.2 รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า 537,000 บาทต่อครัวเรือน		
1.3 พื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น 10 ล้านไร่		
1.4 พื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลงร้อยละ 10		
1.5 ภาคเกษตรมีผลผลิตภาพการผลิตรวม (TFP) เฉลี่ยร้อยละ 1.5		
1.6 มีตลาดกลางสินค้าเกษตรภูมิภาค		
1.7 จำนวนสหกรณ์ภาคเกษตรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 18		
1.8 จำนวนกลุ่มเกษตรกรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 6		
1.9 จำนวนวิสาหกิจชุมชนในระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 5		
1.10 ผู้ประกอบการเกษตรเพิ่มขึ้น (การประเมินของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์) ปีละ 4,000 ราย		
1.11 มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก		
1.12 มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน		
1.13 รายได้จากการท่องเที่ยวเมืองท่องเที่ยวรองเฉลี่ยทุกเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี		4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 2/ปี)
1.14 พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น โดยเป็นป่าไม้ธรรมชาติ ร้อยละ 33 และ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ 12 ของพื้นที่ประเทศ		5. จำนวนพื้นที่สีเขียว เพิ่มขึ้น (1,000 ไร่/ปี)
1.15 ดัชนีการพัฒนามนุษย์ 0.82 ภายในปี 2570		6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคม (เพิ่มขึ้นร้อยละ 5/ปี) 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษา (ร้อยละ 3/ปี) (O-NET N-NET V-NET)

2.2.5 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน

- เป้าหมาย 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
เป้าประสงค์ 1.1: ภายในปี 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันวัดจาก คนที่มีค่าใช้จ่ายดำรงชีพรายวัน ต่ำกว่า \$1.25 ต่อวัน
- เป้าหมาย 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคง ทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริม เกษตรกรรมที่ยั่งยืน
เป้าประสงค์ 2.3: เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิงคนพื้นเมือง เกษตรแบบครอบครัว คนเลี้ยงปศุสัตว์ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้น เป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากร และปัจจัยนำเข้าในการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์ม อย่างปลอดภัยและเท่าเทียม ภายในปี 2573
- เป้าหมาย 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคน
เป้าประสงค์ 3.6: ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนน ทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี พ.ศ. 2563
- เป้าหมาย 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าประสงค์ 4.1: สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี 2573
- เป้าหมาย 6 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าประสงค์ 6.6: ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหิน อุ่มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี 2563
- เป้าหมาย 8 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าประสงค์ 8.9: ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี 2573
- เป้าหมาย 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับ การเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
เป้าประสงค์ 11.1: สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย และในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573
- เป้าหมาย 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ ที่ยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นสภาพ กลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ
เป้าประสงค์ 15.2: ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภท อย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟู ป่าทั่วโลกอย่างจริงจัง ภายในปี พ.ศ. 2563

- เป้าหมาย 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ
- เป้าประสงค์ 16.1: ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญสามารถทำได้ และยกระดับชุมชนแออัดภายในปี 2573

นอกจากนี้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดได้ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานจังหวัด ได้สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นการพัฒนาจังหวัดภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด ดังภาคผนวก ก

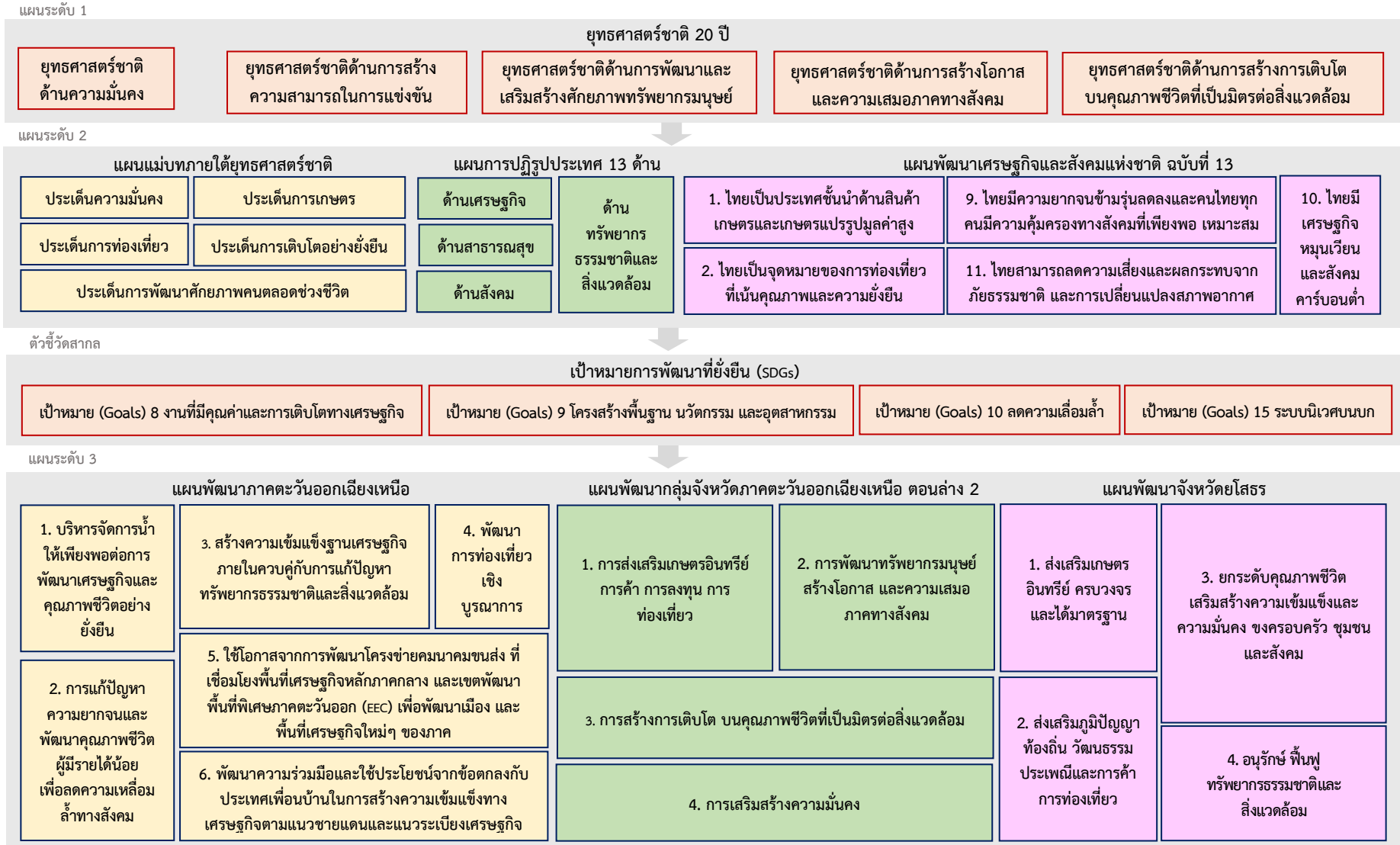
ตาราง 3 กรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

กรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 – 2570)	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)	แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)
1. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ	1. การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า	1. ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน ตัวชี้วัด : <ol style="list-style-type: none"> 1) จำนวนเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐาน สามารถรวมกลุ่ม 2) จำนวนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐาน สามารถผลิตและหรือแปรรูป/ผลิตภัณฑ์สินค้า 3) จำนวนสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์อินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น 4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้ามาตรฐานเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ 5) พื้นที่ การทำเกษตรที่รับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา	2. เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุน	3 ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม
5. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมและความมั่นคง	<p>ตัวชี้วัด :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเรียนรู้พัฒนาทักษะชีวิต 2) จำนวนหมู่บ้านชุมชนมีแหล่ง/ชุมชนต้นแบบ/เรียนรู้ 3) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. 38,000 บาท/คน/ปี 4) จำนวน อปท.ที่ได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการกองทุนและผู้ด้อยโอกาส 5) ร้อยละการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง 6) ร้อยละของการยกระดับคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมปลอดภัย 7) ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหาเสพติดตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ปปส. กำหนด 8) จำนวนร้อยละที่ลดลงของการเกิดอุบัติเหตุทางท้องถนน 9) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษา 10) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนด มีพัฒนาการสมวัย 11) ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้า ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วยเครื่องมือมาตรฐาน 12) ร้อยละของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมการสุขภาพที่พึงประสงค์ 13) อัตราการฆ่าตัวตาย 14) ผู้ผ่านการฝึกอาชีพในสาขาที่เข้าฝึกอบรมสามารถประกอบอาชีพอิสระ

3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน	3. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา	2. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว
4. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน		ตัวชี้วัด : 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 2) ร้อยละที่เพิ่มของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP 3) จำนวนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น
2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา	5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4. อนุรักษ์ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัด : 1) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ 2) จำนวนพื้นที่แหล่งน้ำได้รับการพัฒนา เพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากร สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น 3) ร้อยละพื้นที่ป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ยังคงมีสภาพป่าสมบูรณ์ ได้รับการดูแลรักษาให้คงสภาพป่า 4) ชุมชนหมู่บ้านมีการลดขยะ/ มูลฝอย และของเสียอันตราย ชุมชนตั้งแต่ต้นทาง 5) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน 6) จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น

Strategy Road Map ความเชื่อมโยงตั้งแต่ยุทธศาสตร์ สู่มุมมองพัฒนาจังหวัด



ภาพ 6 การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับประเทศสู่แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

2.3 การวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม การพัฒนาในระดับจังหวัด

การวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม การพัฒนาในระดับจังหวัด โดยศึกษาจากตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด²⁰ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 ที่เห็นชอบให้ส่วนราชการนำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดพิจารณาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนงานโครงการและงบประมาณลงสู่พื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการขับเคลื่อนระหว่างจังหวัด กลุ่มจังหวัด และส่วนราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย (มท.) มีกลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 โดยที่ประชุมเห็นชอบหลักการร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย



แนวคิดการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดสถานะการพัฒนาพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเชิงเปรียบเทียบ โดยมีเงื่อนไขข้อมูลที่น่ามาจัดทำตัวชี้วัดจะต้องมีการจัดเก็บครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด และจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือปีเว้นปี สำหรับการดำเนินการในปี 2566 ได้นำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาปรับใช้เป็นกรอบในการปรับปรุงตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด เพื่อให้จังหวัดมีข้อมูลตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับการพัฒนาในพื้นที่และสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดทำตัวชี้วัด SDGs ในระดับพื้นที่ของประเทศ โดยได้จัดทำข้อมูลเป็นอนุกรมตั้งแต่ปี 2560 – 2564 โดยรายงานตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เดือน

กันยายน พ.ศ. 2566 มีการนำเสนอผลการเปรียบเทียบการพัฒนาในระดับภาพรวม ระดับรายตัวชี้วัด และระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในรูปแบบที่ กราฟแท่งเปรียบเทียบ 5 ปี และกราฟไทม์แมชชีน รวมทั้งตารางข้อมูลเปรียบเทียบ 5 ปี ในแต่ละตัวชี้วัดเทียบกับค่ากลางของประเทศ

โดยที่จังหวัด กลุ่มจังหวัดสามารถใช้ตัวชี้วัดชุดใหม่นี้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนาและแนวโน้มของประเด็นปัญหาในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ประกอบการวางแผนและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และกำหนดแผนงานโครงการอย่างสอดคล้อง รวมทั้งส่วนราชการสามารถนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และชี้พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับภารกิจเพื่อกำหนดโครงการและงบประมาณได้ชัดเจนยิ่งขึ้น



ทั้งนี้ ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด (Common

Indicators) ชุดใหม่ มีการจัดกลุ่มข้อมูลตัวชี้วัดตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 มิติ ได้แก่ มิติการพัฒนาดคน มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มิติสิ่งแวดล้อม มิติสันติภาพและยุติธรรม และมิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ประกอบด้วยตัวชี้วัดในแต่ละมิติ ดังนี้

1) มิติการพัฒนาดคน (People)

(1.1) สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)

²⁰ https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=14282&filename=index

- (1.2) ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ)
- (1.3) เด็ก 0 – 5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ)
- (1.4) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี (ต่อประชากรหญิงอายุ 15 – 19 ปีพันคน)
- (1.5) ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)
- (1.6) อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)
- (1.7) การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)
- (1.8) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15 – 59 ปี (ปี)
- (1.9) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O – NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)

2) มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)

- (2.1) อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของเดือนของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)
- (2.2) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัด (ร้อยละ)
- (2.3) มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)
- (2.4) อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)
- (2.5) อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
- (2.6) อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)
- (2.7) ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
- (2.8) แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม (ร้อยละ)
- (2.9) ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง (ร้อยละ)
- (2.10) หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)
- (2.11) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้

3) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)

- (3.1) อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)
- (3.2) สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)
- (3.3) ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)
- (3.4) ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ (ร้อยละ)
- (3.5) อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ (เรื่องต่อประชากรแสนคน)

4) มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)

- (4.1) การแจ้งความคดี ชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อประชากรแสนคน)
- (4.2) จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด (ต่อแสนคน)
- (4.3) จำนวนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล (ต่อแสนคน)
- (4.4) จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)
- (4.5) การฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อประชากรแสนคน)

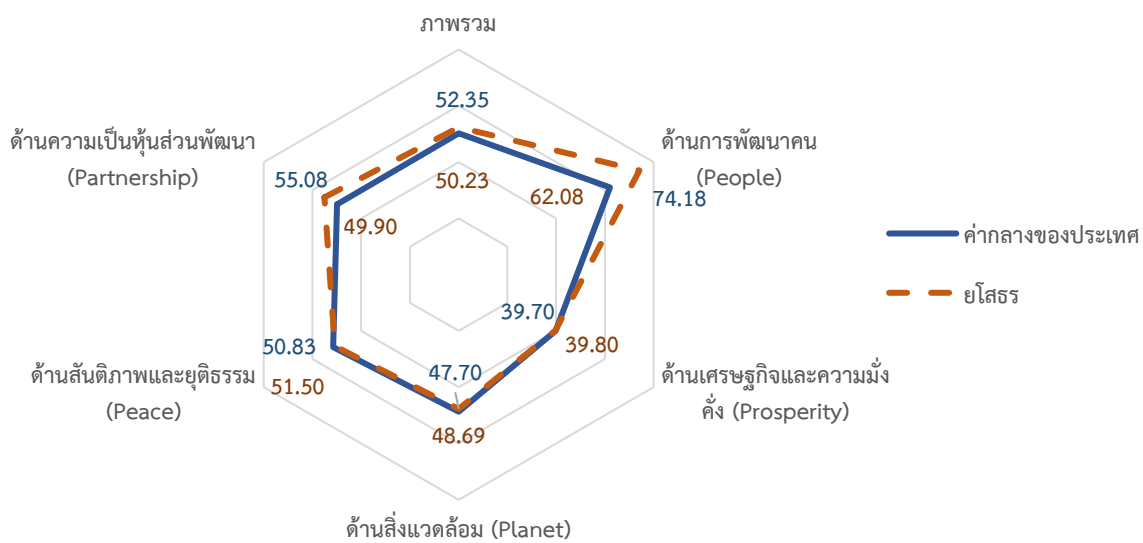
5) มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

- (5.1) ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)
- (5.2) ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร้อยละ)
- (5.3) ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)
- (5.4) จำนวนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน)

จากรายงานตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เดือนกันยายน พ.ศ. 2566 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ภาคผนวก ข) สามารถวิเคราะห์ค่าดัชนีการพัฒนาจังหวัด²¹ ในแต่ละมิติ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา (Priority) โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด

การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด เป็นการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างค่ากลางของประเทศ²² ปี 2564 กับค่าดัชนีจังหวัดโยธธรร พบว่า ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดโยธธรร มีค่าเท่ากับ 52.35 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางของประเทศ (50.23) เมื่อพิจารณาแต่ละมิติการพัฒนา พบว่า ดัชนีด้านการพัฒนาคน และดัชนีด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา มีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ ส่วนดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ดัชนีด้านสิ่งแวดล้อม และดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ดังภาพ 7



ภาพ 7 การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดในปี 2564

ตาราง 4 การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดในปี 2564

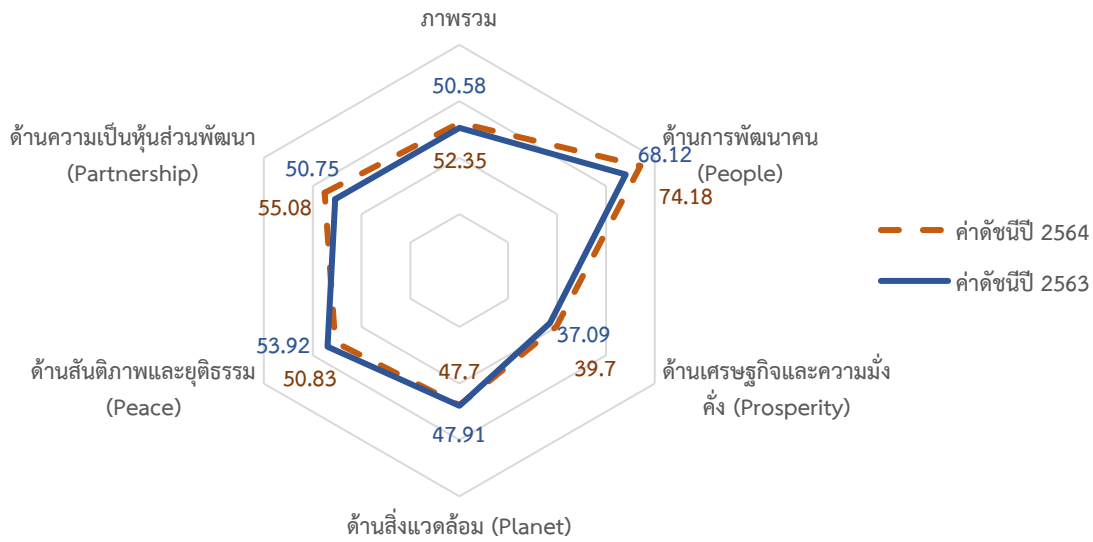
มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ	ค่าดัชนีจังหวัด	ผลการเปรียบเทียบ
ภาพรวมของจังหวัดโยธธรร	50.23	52.35	สูงกว่าค่ากลางของประเทศ
1. ด้านการพัฒนาคน	62.08	74.18	สูงกว่าค่ากลางของประเทศ
2. ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง	39.80	39.70	ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	48.69	47.70	ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ
4. ด้านสันติภาพและยุติธรรม	51.50	50.83	ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ
5. ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา	49.90	55.08	สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

²¹ การคำนวณดัชนีการพัฒนาจังหวัด โดย *ดัชนีย่อย* คำนวณจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) จากข้อมูลตัวชี้วัดในแต่ละมิติ *ดัชนีรวม* คำนวณจากค่าเฉลี่ยแบบเรขาคณิต (Geometric Mean) จากดัชนีย่อยทั้ง 5 ด้าน

²² ค่ากลางของประเทศ คำนวณจากค่ามัธยฐาน (Median) ของดัชนีผสม (Composite Index) ค่าดัชนีรวม หรือดัชนีย่อยในแต่ละมิติ

2. การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี

การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี เป็นการเปรียบเทียบค่าดัชนีของจังหวัดยโสธรระหว่างปี 2564 และปี 2563 พบว่า ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดยโสธร ปี 2564 มีค่าเท่ากับ 52.35 ซึ่งสูงกว่าปี 2563 (50.58) เมื่อพิจารณาแต่ละมิติการพัฒนา พบว่า ค่าดัชนีในปี 2564 ด้านการพัฒนาคน ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา และด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มีค่าสูงกว่าปี 2563 ส่วนดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าต่ำกว่าปี 2563 ดังภาพ 8



ภาพ 8 การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี 2563 และ 2564

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี 2563 – 2564

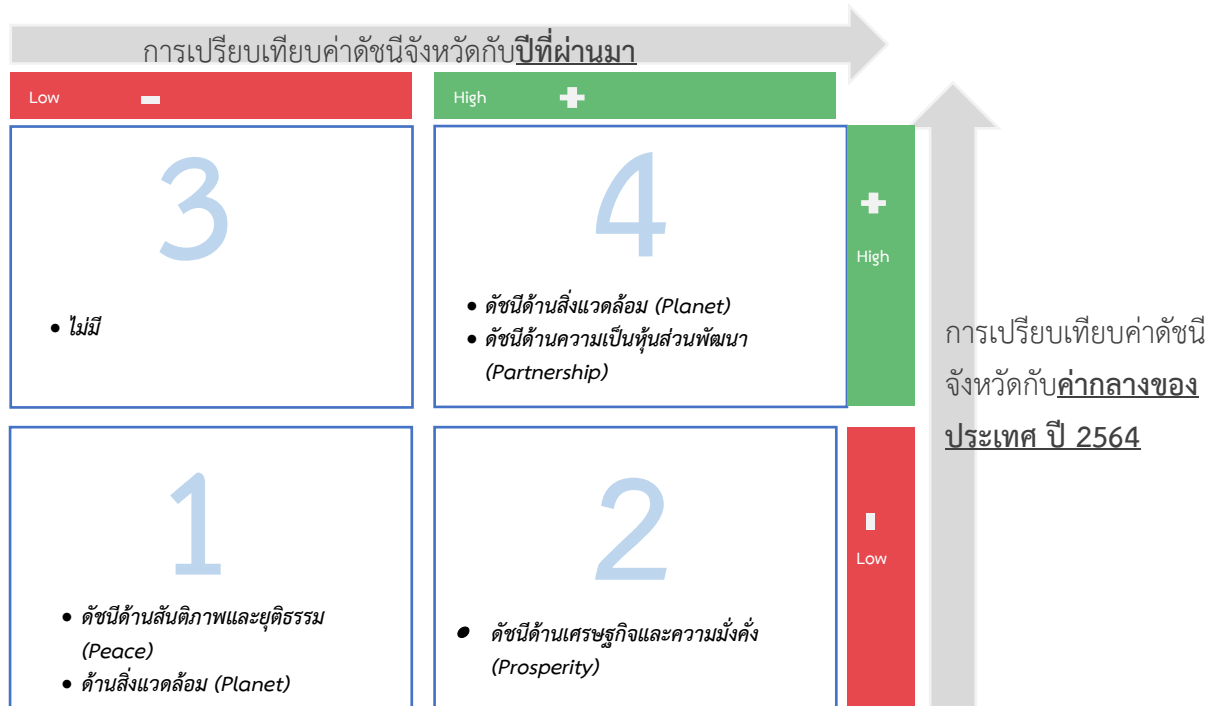
มิติการพัฒนา	ค่าดัชนีปี 2563	ค่าดัชนีปี 2564	ผลการเปรียบเทียบ
ภาพรวมของจังหวัดยโสธร	50.58	52.35	สูงกว่าปีที่ผ่านมา
1. ด้านการพัฒนาคน	68.12	74.18	สูงกว่าปีที่ผ่านมา
2. ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง	37.09	39.70	สูงกว่าปีที่ผ่านมา
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	47.91	47.70	ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา
4. ด้านสันติภาพและยุติธรรม	53.92	50.83	ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา
5. ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา	50.75	55.08	สูงกว่าปีที่ผ่านมา

จากการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปีของจังหวัดยโสธร สามารถวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัด ดังภาพ 9 มีรายละเอียดดังนี้

- 1) มิติที่ควรพัฒนาเป็นลำดับที่ 1 หมายถึง ค่าดัชนีของจังหวัดต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ และต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ได้แก่ ดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) มิติที่ควรพัฒนาเป็นลำดับที่ 2 หมายถึง ค่าดัชนีของจังหวัดต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ แต่สูงกว่าปีที่ผ่านมา ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง

3) มิติที่ควรพัฒนาเป็นลำดับที่ 3 หมายถึง ค่าดัชนีสูงกว่าค่ากลางของประเทศ แต่ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งจังหวัดยโสธรไม่มี

4) มิติที่ควรพัฒนาเป็นลำดับที่ 4 หมายถึง ค่าดัชนีของจังหวัดสูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีที่ผ่านมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาคน และด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา

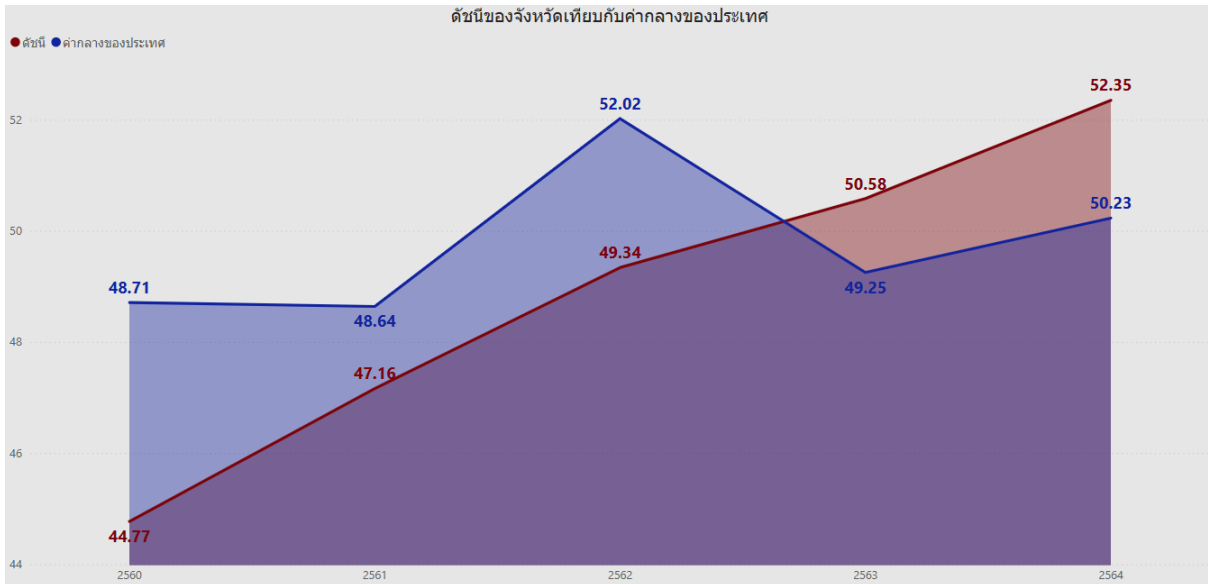


ภาพ 9 การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัด

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีของตัวชี้วัดในแต่ละมิติ ประกอบด้วย ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด มิติการพัฒนาคน มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มิติสิ่งแวดล้อม มิติสันติภาพและยุติธรรม และมิติความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1. ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด

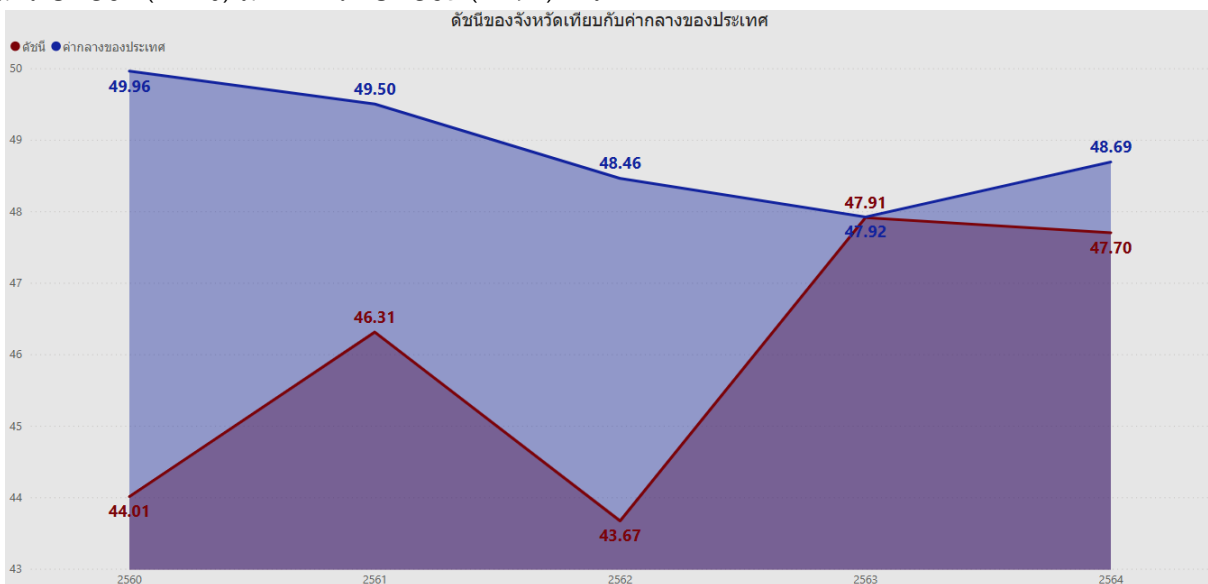
ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดยโสธร สูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดยโสธร เท่ากับ 52.35 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางของประเทศ (50.23) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี 2564 และปี 2563 ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดยโสธร ปี 2564 (52.35) ซึ่งสูงกว่าปี 2563 (50.58) ดังภาพ 10



ภาพ 10 ดัชนีการพัฒนารวมของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศปี 2560 – 2564

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดยโสธร เท่ากับ 47.70 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ (48.69) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดยโสธร ปี 2564 (47.70) มีค่าต่ำกว่า ปี 2563 (47.91) ดังภาพ 11



ภาพ 11 ดัชนีด้านพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศปี 2560 – 2564

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร พบว่า ดัชนีด้านการพัฒนามีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ และต่ำกว่าปีที่ผ่านมา จึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดในมิติด้านสิ่งแวดล้อมก่อนเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ดัชนีด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด โดยแบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา คือ ค่าตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธรที่มีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ สำหรับตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล²³ และค่าตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธรที่มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศสำหรับตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล²⁴
2. ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี คือ ค่าตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธรที่มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ สำหรับตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล และค่าตัวชี้วัดของจังหวัดยโสธรที่มีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศสำหรับตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล

ตาราง 6 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา (3 ตัวชี้วัด)	
ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (3 ตัวชี้วัด)	
PN_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	
PN_02 สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น	

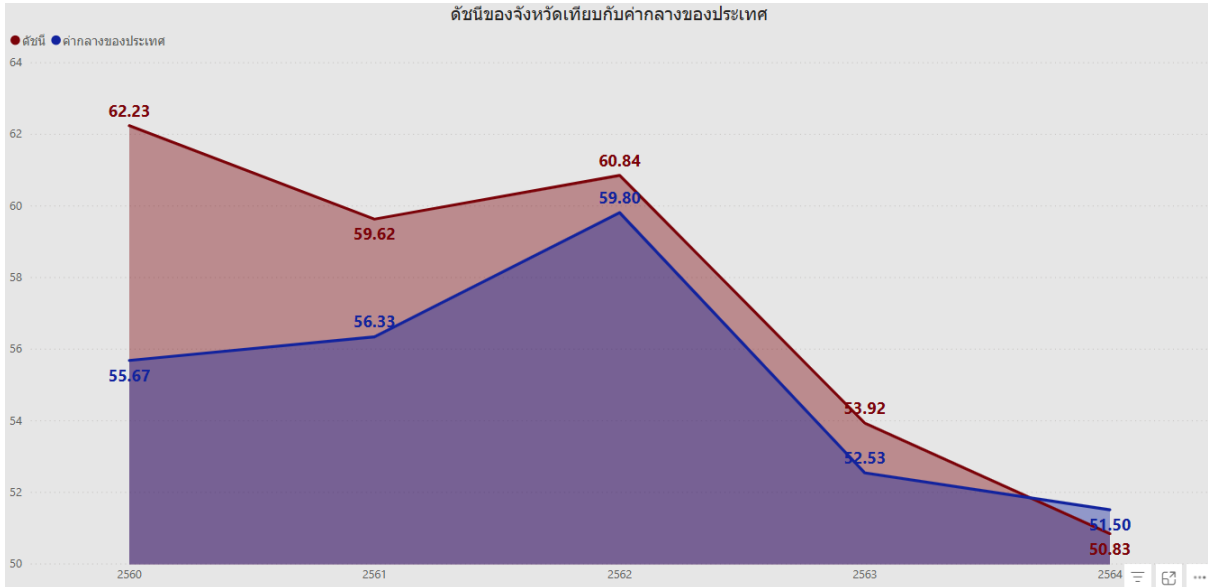
²³ ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล หรือตัวชี้วัดเชิงลบ (Negative indicators) คือ ตัวแปรที่ยังมีค่าสูง จะยิ่งไม่ดี
²⁴ ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล หรือตัวชี้วัดเชิงบวก (Positive indicators) คือ ตัวแปรที่ยังมีค่าสูง จะยิ่งดี

ตาราง 6 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
PN_03 คริวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	<p>PP_03 13.86</p>
2. ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี (2 ตัวชี้วัด)	
ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PN_04 ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ	<p>PN_04 0.67</p>
PN_05 อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ	<p>PN_05 0.19</p>

3. ด้านสันติภาพและยุติธรรม

การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธร เท่ากับ 50.83 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ (51.50) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธร ปี 2564 (50.83) มีค่าต่ำกว่า ปี 2563 (53.92) ดังภาพ 12



ภาพ 12 ดัชนีการพัฒนาด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศปี 2560 – 2564

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธร พบว่า ค่าดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรมของจังหวัดยโสธร มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ และต่ำกว่าปีที่ผ่านมา จึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดในมิติการพัฒนาด้านสันติภาพและยุติธรรมเป็นลำดับที่สอง ทั้งนี้ ดัชนีการพัฒนาด้านสันติภาพและยุติธรรมประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด แบ่งตามตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 7 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม

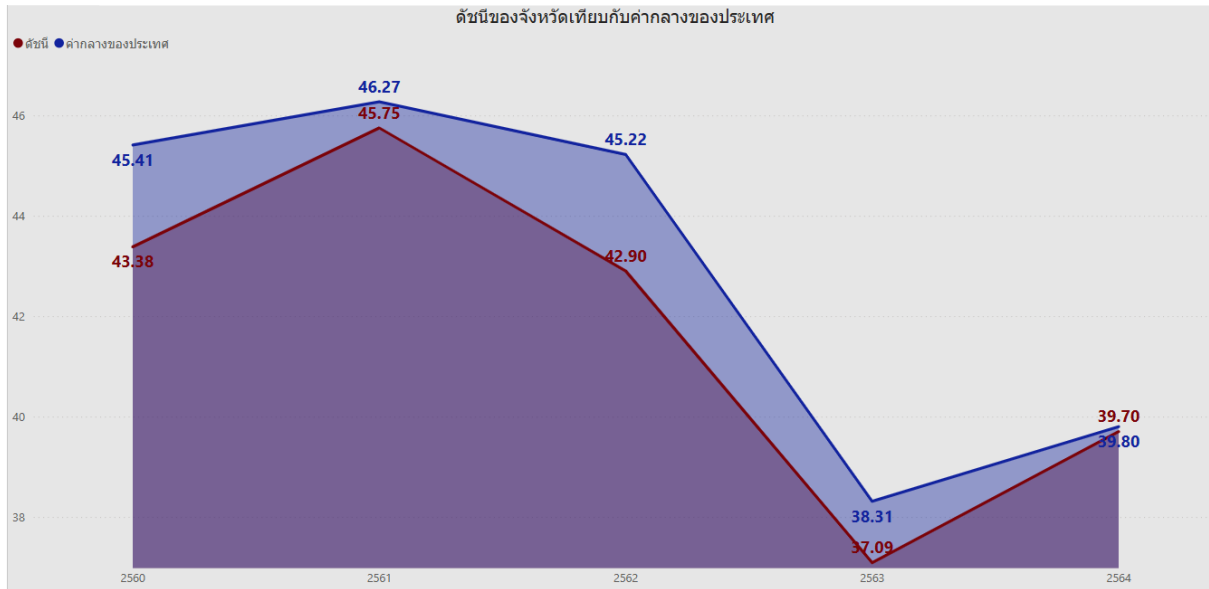
ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา (2 ตัวชี้วัด)	
1.1 ตัวชี้วัดที่มีการผกผันข้อมูล (1 ตัวชี้วัด)	
PC_02 จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด	

ตาราง 7 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านสันติภาพและยุติธรรม

1.2 ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (1 ตัวชี้วัด)	
PC_04 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ	
2. ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี (3 ตัวชี้วัด)	
2.1 ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PC_01 การแจ้งความคดี ชีวิต ร่างกาย เพศ และ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	
PC_05 การฆ่าตัวตายสำเร็จ	
2.2 ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (1 ตัวชี้วัด)	
PC_03 จำนวนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล	

4. ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง

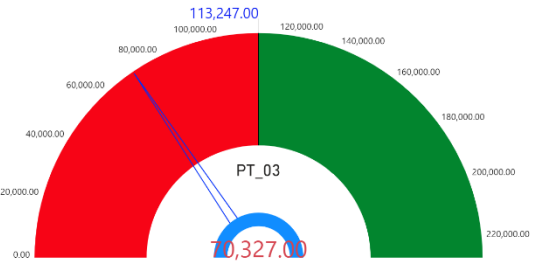
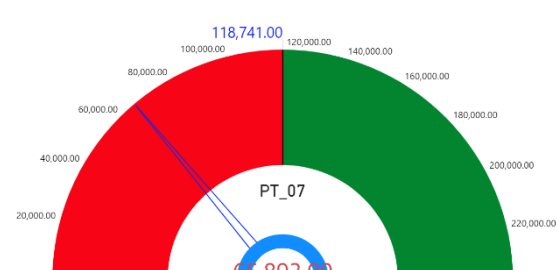
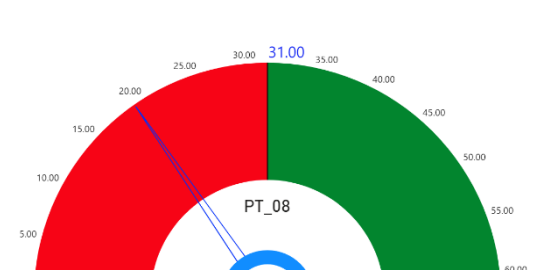
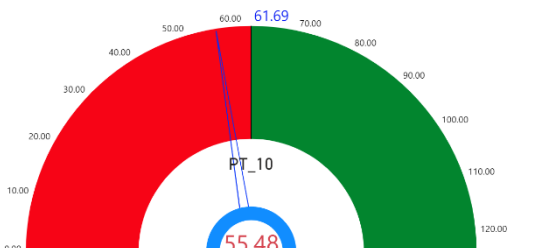
การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของจังหวัด ยโสธร เท่ากับ 39.70 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ (39.80) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของจังหวัดยโสธร ปี 2564 (39.70) มีค่าสูงกว่า ปี 2563 (37.09) ดังภาพ 13



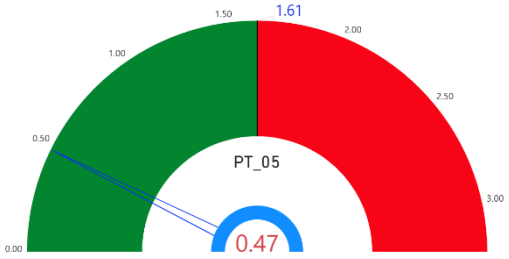
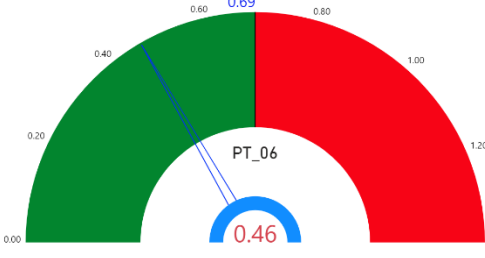
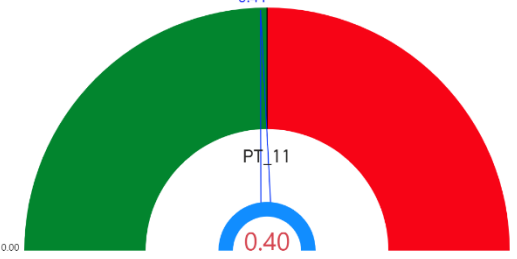
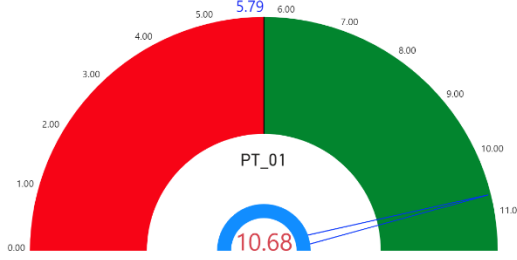
ภาพ 13 ดัชนีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศ ปี 2560 – 2564

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของจังหวัดยโสธร พบว่า มีค่าต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ แต่สูงกว่าปีที่ผ่านมาเล็กน้อย จึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดในมิติการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่งเป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้ดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ประกอบด้วยตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด แบ่งตามตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา และตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 8 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา (4 ตัวชี้วัด)	
ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (4 ตัวชี้วัด)	
PT_03 มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว	 <p>113,247.00</p> <p>PT_03</p> <p>70,327.00</p>
PT_07 ผลิตภาพแรงงาน	 <p>118,741.00</p> <p>PT_07</p> <p>65,893.00</p>
PT_08 แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม	 <p>31.00</p> <p>PT_08</p> <p>19.03</p>
PT_10 หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	 <p>61.69</p> <p>PT_10</p> <p>55.48</p>

ตาราง 8 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (ต่อ)

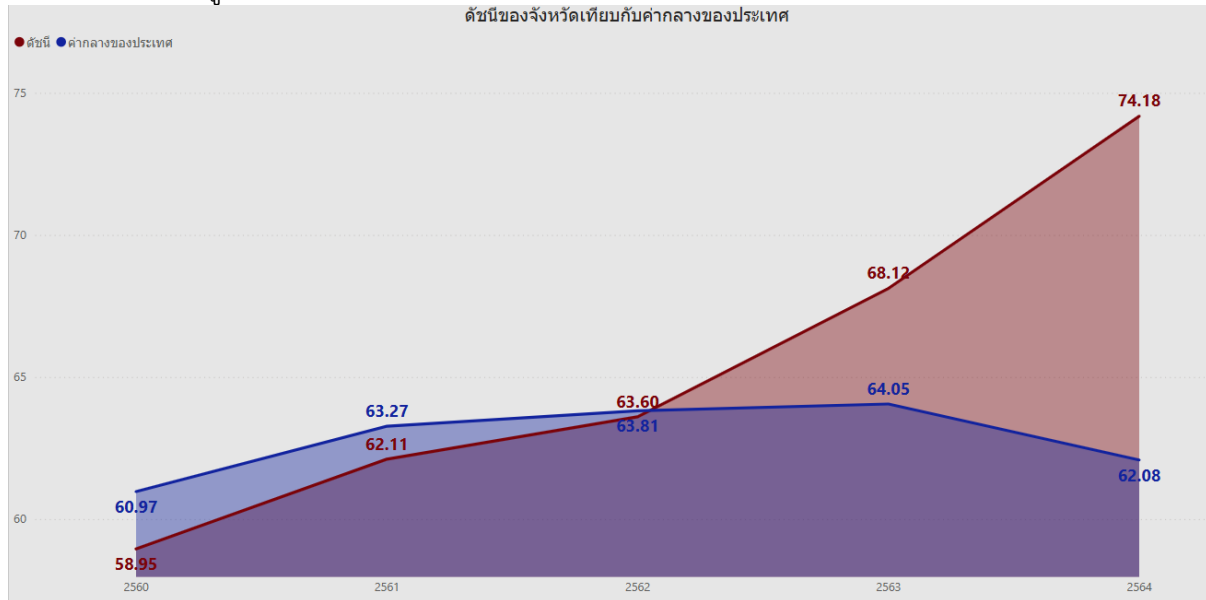
ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
2. ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี (7 ตัวชี้วัด)	
2.1 ตัวชี้วัดที่มีการผกผันข้อมูล (3 ตัวชี้วัด)	
PT_05 อัตราการว่างงาน	
PT_06 อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	
PT_11 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้	
2.2 ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (4 ตัวชี้วัด)	
PT_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของเดือนของครัวเรือนในจังหวัด	

ตาราง 8 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
PT_02 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัด	<p>A gauge chart for PT_02. The scale ranges from 0.00 to 3.50 with increments of 0.50. The needle points to 3.83, which is beyond the 3.50 mark. The gauge is divided into red (0.00 to 2.00) and green (2.00 to 3.50) zones.</p>
PT_04 อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว	<p>A gauge chart for PT_04. The scale ranges from 0.00 to -100.00 with increments of 20.00. The needle points to -44.17, which is in the red zone (-40.00 to -100.00). The gauge is divided into green (-40.00 to 0.00) and red (-40.00 to -100.00) zones.</p>
PT_09 คริวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง	<p>A gauge chart for PT_09. The scale ranges from 0.00 to 160.00 with increments of 20.00. The needle points to 98.90, which is in the green zone (80.00 to 160.00). The gauge is divided into red (0.00 to 80.00) and green (80.00 to 160.00) zones.</p>

5. ดัชนีด้านการพัฒนาคน

ดัชนีด้านการพัฒนาคนจังหวัดยโสธร สูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ด้านการพัฒนาคนของจังหวัดยโสธร เท่ากับ 74.18 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางของประเทศ (62.08) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านการพัฒนาคนของจังหวัดยโสธร ปี 2564 (74.18) มีค่าสูงกว่า ปี 2563 (68.12) ดังภาพ 14



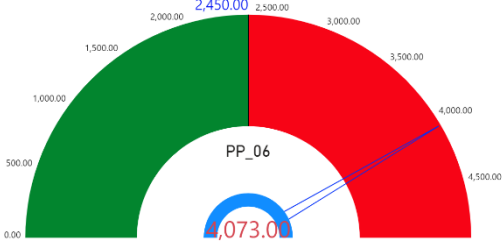
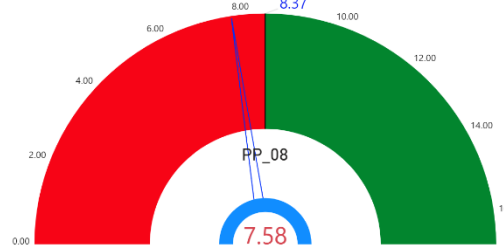
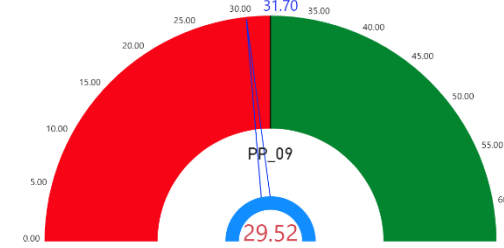
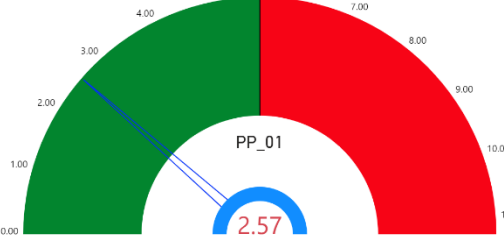
ภาพ 14 ดัชนีด้านการพัฒนาคนของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศปี 2560 – 2564

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านการพัฒนาคนจังหวัดยโสธร พบว่า ดัชนีด้านการพัฒนาคนมีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีที่ผ่านมา จึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดในมิติการพัฒนาคนเป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้ดัชนีด้านการพัฒนาคน ประกอบด้วยตัวชี้วัด 9 ตัวชี้วัด แบ่งตามตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

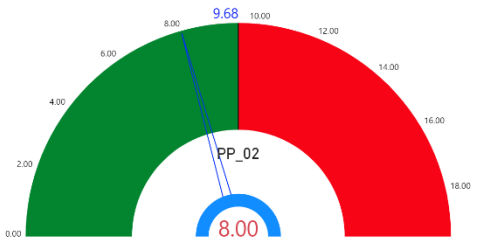
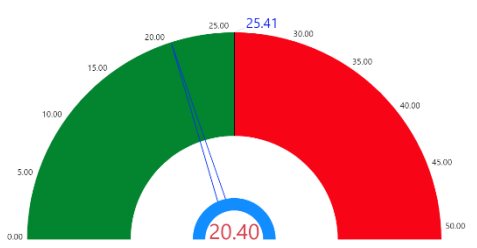
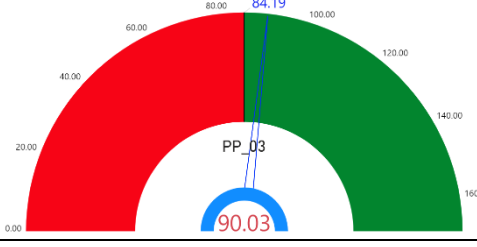
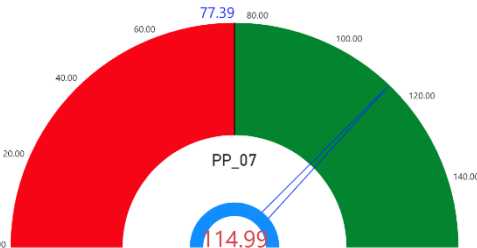
ตาราง 9 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านการพัฒนาคน

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา (4 ตัวชี้วัด)	
1.1 ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PP_ 05 ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	

ตาราง 9 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านการพัฒนาคน (ต่อ)

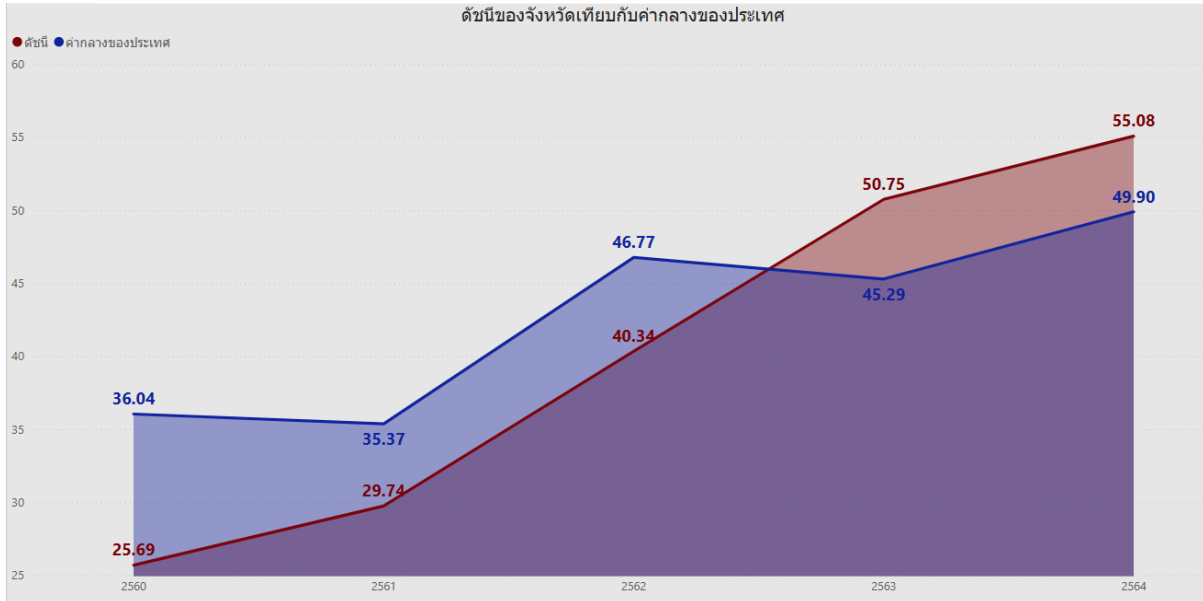
ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
PP_06 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์	
1.2 ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PP_08 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15- 59 ปี	
PP_09 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
2. ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี (5 ตัวชี้วัด)	
2.1 ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาข้อมูล (3 ตัวชี้วัด)	
PP_01 สัดส่วนประชากรยากจน	

ตาราง 9 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านการพัฒนาคน (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
PP_02 ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	
PP_04 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี	
2.2 ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PP_03 เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย	
PP_07 การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา	

6. ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา

การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัด ปี 2564 ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาของจังหวัด ยโสธร เท่ากับ 55.08 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางของประเทศ (49.90) และการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา ของจังหวัดยโสธร ปี 2564 (55.08) มีค่าสูงกว่า ปี 2563 (50.75) ดังภาพ 15



ภาพ 15 ดัชนีการพัฒนาด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาของจังหวัดยโสธรเทียบกับค่ากลางประเทศปี 2560 – 2564

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาของจังหวัดยโสธร พบว่ามีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีที่ผ่านมา จึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดในมิติการพัฒนาด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ ดัชนีด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด แบ่งตามตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 10 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
1. ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนา (2 ตัวชี้วัด)	
ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PS_01 ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	

ตาราง 10 ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดีของดัชนีด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ค่าดัชนี
PS_02 ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	
ตัวชี้วัดที่มีการพัฒนาที่ดี (2 ตัวชี้วัด)	
ตัวชี้วัดที่แปรผันตามข้อมูล (2 ตัวชี้วัด)	
PS_03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	
PS_04 จำนวนองค์กรชุมชน	

ดังนั้น การวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดยโสธร สรุปได้ว่า ต้องให้ความสำคัญกับ มิติด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเพิ่มสัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง และลดอัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ จากนั้น จึงพัฒนาตัวชี้วัดมิติด้านสันติภาพและยุติธรรมเป็นลำดับต่อมา ได้แก่ การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ และลดจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด โดยมิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 มิติด้านการพัฒนาคนและด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาเป็นลำดับสุดท้าย ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดยโสธร โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างจังหวัดและการเปรียบเทียบค่าดัชนีระหว่างปี เพื่อวิเคราะห์ลำดับความสำคัญในการพัฒนาของ 34 ตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้

ตาราง 11 ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัดยโสธร

ลำดับความสำคัญ	ตัวชี้วัด	การพัฒนา	
1	มิติสิ่งแวดล้อม (ต่ำกว่าค่ากลาง,ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา)		
	PN_01	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	ต้องพัฒนา
	PN_02	สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น	ต้องพัฒนา
	PN_05	อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ	ต้องพัฒนา
	PN_03	ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	มีการพัฒนาที่ดี
	PN_04	ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ	มีการพัฒนาที่ดี
1	มิติสันติภาพและยุติธรรม (ต่ำกว่าค่ากลาง,ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา)		
	PC_02	จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด	ต้องพัฒนา
	PC_04	จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ	ต้องพัฒนา
	PC_01	การแจ้งความคดี ชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	มีการพัฒนาที่ดี
	PC_03	จำนวนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล	มีการพัฒนาที่ดี
	PC_05	การฆ่าตัวตายสำเร็จ	มีการพัฒนาที่ดี
2	มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (ต่ำกว่าค่ากลาง,สูงกว่าปีที่ผ่านมา)		
	PT_03	มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว	ต้องพัฒนา
	PT_07	ผลิตภาพแรงงาน	ต้องพัฒนา
	PT_08	แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม	ต้องพัฒนา
	PT_10	หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	ต้องพัฒนา
	PT_01	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของเดือนของครัวเรือนในจังหวัด	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_02	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัด	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_04	อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_05	อัตราการว่างงาน	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_06	อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_09	ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคุณภาพและเป็นของตนเอง	มีการพัฒนาที่ดี
	PT_11	สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้	มีการพัฒนาที่ดี

ตาราง 11 ลำดับความสำคัญของมิติการพัฒนาจังหวัดยโสธร (ต่อ)

4	มิติการพัฒนาคน (สูงกว่าค่ากลาง, สูงกว่าปีที่ผ่านมา)	
	PP_05 ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	ต้องพัฒนา
	PP_06 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์	ต้องพัฒนา
	PP_08 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี	ต้องพัฒนา
	PP_09 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ต้องพัฒนา
	PP_01 สัดส่วนประชากรยากจน	มีการพัฒนาที่ดี
	PP_02 ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	มีการพัฒนาที่ดี
	PP_03 เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย	มีการพัฒนาที่ดี
	PP_04 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี	มีการพัฒนาที่ดี
	PP_07 การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา	มีการพัฒนาที่ดี
4	มิติความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (สูงกว่าค่ากลาง, สูงกว่าปีที่ผ่านมา)	
	PS_01 ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	ต้องพัฒนา
	PS_02 ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	ต้องพัฒนา
	PS_03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	มีการพัฒนาที่ดี
	PS_04 จำนวนองค์กรชุมชน	มีการพัฒนาที่ดี

บัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด

บัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด คือ บัญชีสถิติทางการจังหวัด ยโสธร ประกอบด้วย

- 3.1 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด
- 3.2 บัญชีสถิติทางการตามตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด
- 3.3 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญของจังหวัด

บัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดประกอบด้วยชุดข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็น ได้แก่ ชุดข้อมูลตามแผนพัฒนาจังหวัดฉบับปัจจุบัน นโยบายของผู้บริหารในจังหวัด ประเด็นสำคัญในพื้นที่ ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ก้นยายน 2566) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น ซึ่งจังหวัดยโสธรมีบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด ดังนี้

3.1 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด

บัญชีสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด แสดงรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นในการกำหนดนโยบาย ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในระดับจังหวัด มีความสอดคล้องตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดฉบับปัจจุบัน ซึ่งได้มีการทบทวนทุกปี เพื่อให้มีรายสถิติทางการที่ทันสมัย และสามารถตอบสนองสถานการณ์การพัฒนาจังหวัดได้อย่างตรงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดของแผนพัฒนาจังหวัด โดยประกอบด้วย

- ห่วงโซ่คุณค่า (VC)
- ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (CSF)
- ตัวชี้วัด
- Official Statistics Identification (OS ID)
- รายการสถิติทางการ
- สถานะความพร้อมเผยแพร่ (Tier)
- หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
- ระดับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล
- Metadata ของรายการ สถิติทางการที่จังหวัดเป็น เจ้าของข้อมูล
- ชื่อชุดข้อมูล
- สถานะการลงทะเบียน GD Catalog
- URLของรายการสถิติ ทางการที่ลงทะเบียนบน GD Catalog
- URL ของรายการสถิติ ทางการบนระบบบัญชีข้อมูล จังหวัด/ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน

ในการจัดทำบัญชีสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดจะใช้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ประเด็น) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของประเด็นการพัฒนาจังหวัด เพื่อกำหนดรายการสถิติทางการที่สอดคล้องตามห่วงโซ่คุณค่าดังกล่าว ทำให้ได้บัญชีสถิติทางการที่สอดคล้องตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด

3.1.1 บัญชีสถิติทางการที่สอดคล้องตามประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มผลผลิตและผลิตภัณท์สินค้าเกษตรกรอินทรีย์ได้มาตรฐานและเพิ่มมูลค่า

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานสามารถรวมกลุ่ม (500 ราย/ปี)
- 2) จำนวนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานสามารถผลิตและ/หรือแปรรูปผลิตภัณท์สินค้า (10 กลุ่ม/ปี)
- 3) จำนวนสินค้าและผลิตภัณท์เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น (4 ชนิด/ปี)
- 4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้ามาตรฐานเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ (ร้อยละ 2.5/ปี)
- 5) พื้นที่การทำเกษตรที่รับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์เพิ่มขึ้นในปี 2570 (จำนวน 420,000 ไร่)
- 6) พื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย Good Agricultural Practice (GAP) ผ่านการรับรองเป็น 1,000 แปลง ในปี 2570
- 7) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (3 แห่ง/ปี) (ปีละ 3 แห่ง/ระหว่างปี พ.ศ. 2568 – 2570 รวม 9 แห่ง)

ห่วงโซ่คุณค่า

แนวทางการจัดทำห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร “ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน” โดยเริ่มจากการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) ที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่ 1 ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร คือ ประเด็น 3 การเกษตร ประกอบด้วย

- แผนแม่บทย่อย 3.2 เกษตรปลอดภัย

เป้าหมาย 030201 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (GAP และเกษตรกรอินทรีย์)

เป้าหมาย 030202 ผลิตภัณท์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

- แผนแม่บทย่อย 3.4 เกษตรแปรรูป

เป้าหมาย 030401 สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณท์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

จากนั้นดำเนินการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า “การเกษตร” ดังภาพที่ 16 ห่วงโซ่คุณค่า “การผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพของจังหวัดยโสธร” ดังภาพ 17 และห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร เรื่อง “ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน” ดังภาพ 16

ภาพ 16 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การเกษตร”



ภาพ 17 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐานจังหวัดยโสธร”



3.1.2 ประเด็นการพัฒนาที่ 2: ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 2/ปี)
- 2) ร้อยละที่เพิ่มของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (ร้อยละ 4/ปี)
- 3) จำนวนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น 5 ครั้ง/ปี)

ห่วงโซ่คุณค่า

แนวคิดการจัดทำห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร “ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว” โดยเริ่มจากการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) ประเด็น 5 การท่องเที่ยว

- แผนแม่บทย่อย 05.1 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
 - เป้าหมาย 050101 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
 - เป้าหมาย 050102 เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
 - เป้าหมาย 050103 สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น
- แผนแม่บทย่อย 05.6 การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว
 - เป้าหมาย 050601 นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น เป้าหมายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น
 - เป้าหมาย 050603 การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น จากนั้นดำเนินการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การท่องเที่ยว และห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร เรื่อง “การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดยโสธร” ได้ดังภาพ 18

ภาพ 18 ท่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การท่องเที่ยว”



ภาพ 19 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดยโสธร”



3.1.3 ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงและสังคมมีความสงบเรียบร้อย

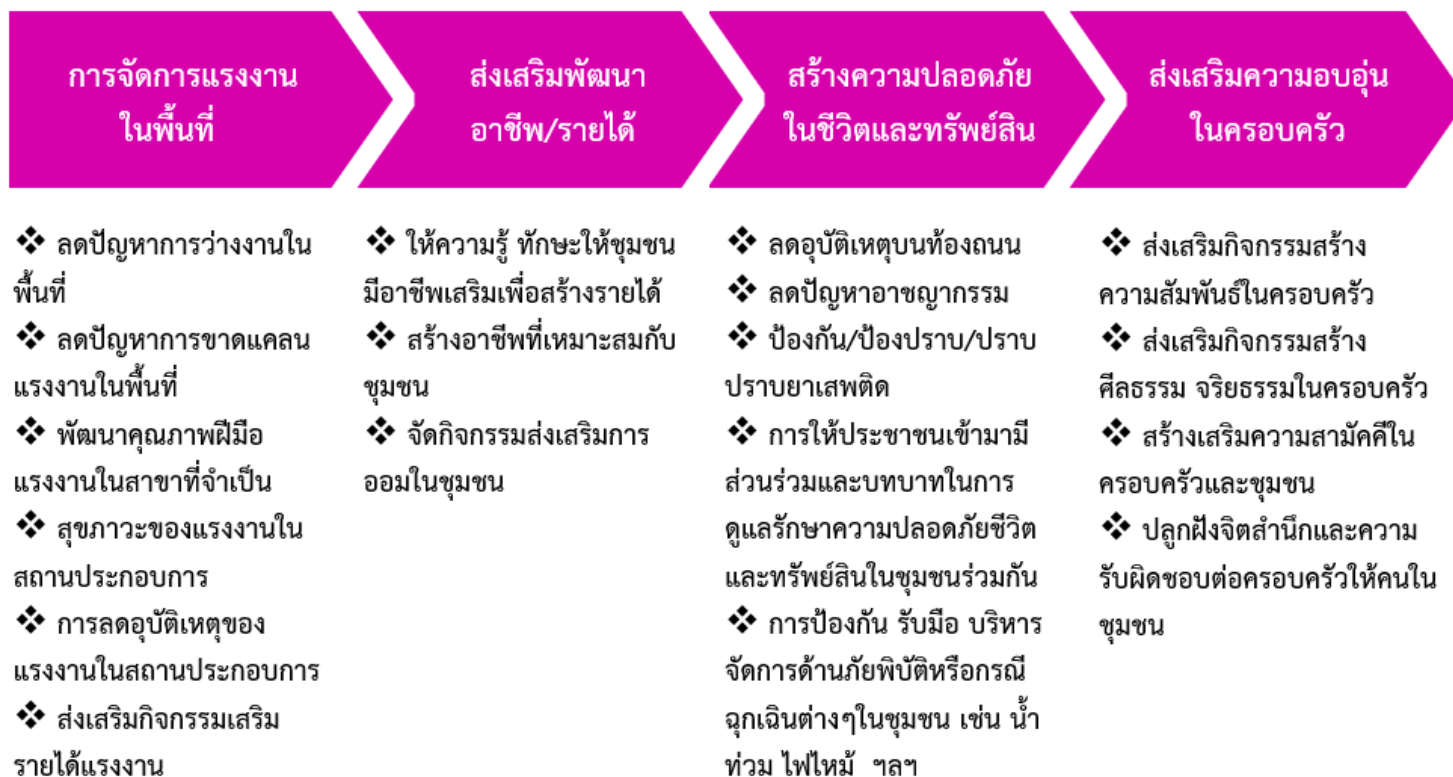
ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเรียนรู้พัฒนาทักษะชีวิต (ร้อยละ 98 ต่อปี)
- 2) จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้/ชุมชนต้นแบบ (เพิ่มขึ้นปีละ 45 หมู่บ้าน)
- 3) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. 38,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 95 ต่อปี)
- 4) จำนวน อพท. ที่ได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน (ดูแลสวัสดิการผู้ด้อยโอกาส) (เพิ่มขึ้น 10 แห่ง/ปี)
- 5) ร้อยละการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง (ร้อยละ 30/ปี)
- 6) ร้อยละของการยกระดับคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมปลอดภัย (ร้อยละ 30/ปี)
- 7) ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหาเสพติด ตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1/ปี)
- 8) จำนวนร้อยละที่ลดลงของการเกิดอุบัติเหตุทางท้องถนน/ประชากร 100,000 คน (ลดลง ร้อยละ 10/ปี)
- 9) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET, N-NET, V-NET) (ร้อยละ ๓/ปี)
- 10) ร้อยละของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 86)
- 11) ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จนมีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 35)
- 12) ร้อยละของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) (ร้อยละ 55)
- 13) อัตราการฆ่าตัวตายไม่เกิน 8 ต่อประชากร 100,000 คน
- 14) ผู้ผ่านการฝึกอาชีพในสาขาที่เข้าฝึกอบรมสามารถมีอาชีพ มีงานทำร้อยละ 30
- 15) ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง รายใหม่ ลดลงร้อยละ 5 และ 2.5

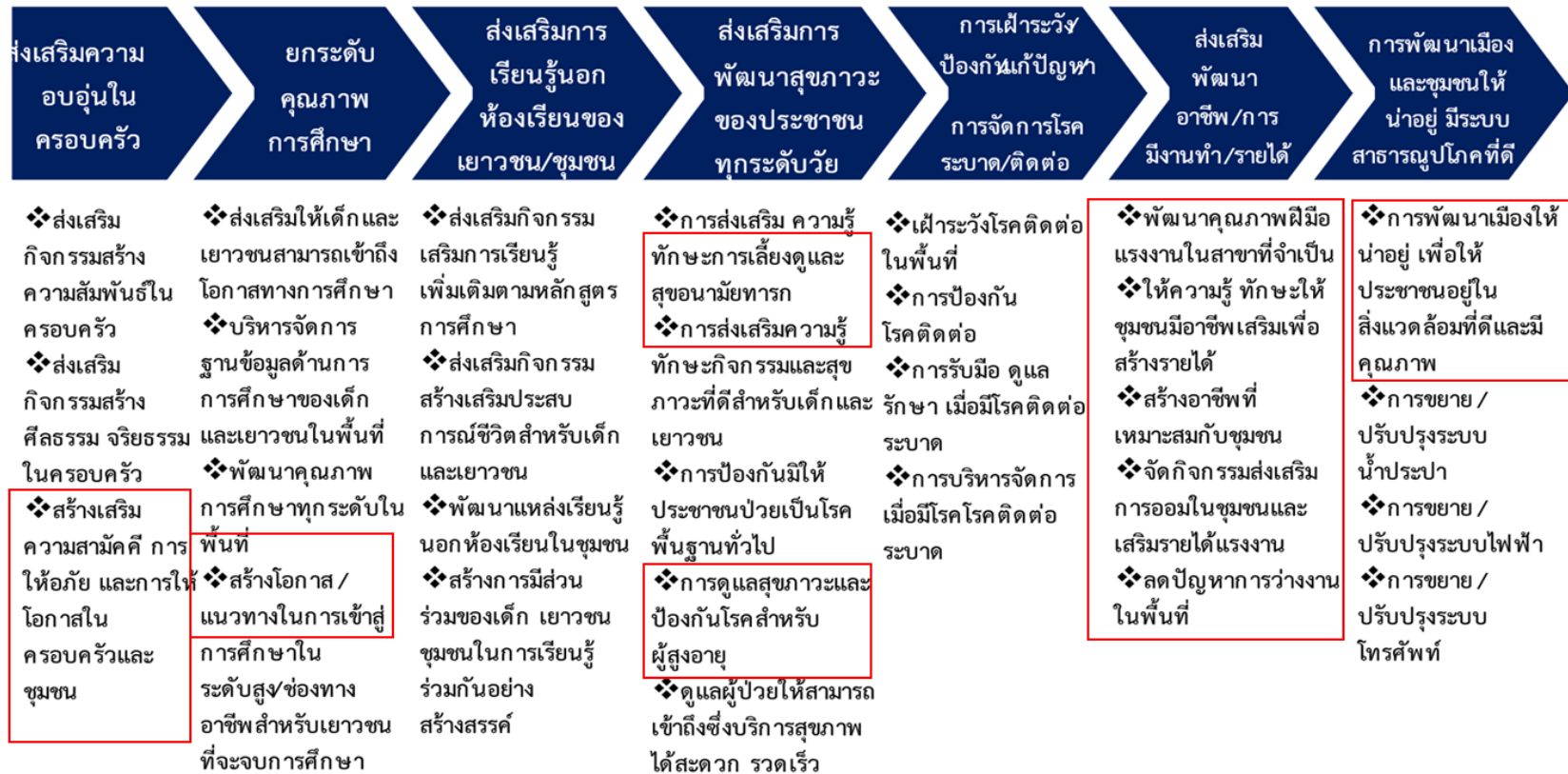
ห่วงโซ่คุณค่า

แนวความคิดจัดทำห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร “ประเด็นการพัฒนา ที่ 3: ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเริ่มจากการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) ประเด็นที่ 7 โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล มี 3 แผนแม่บทย่อย 10 เป้าหมาย ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ มี 2 แผนแม่บทย่อย 3 เป้าหมาย ประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มี 5 แผนแม่บทย่อย 6 เป้าหมาย จากนั้นดำเนินการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร เรื่อง “ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม จังหวัดยโสธร” ได้ดังภาพ 19

ภาพ 20 ห่วงโซ่คุณค่า “การพัฒนาคุณภาพชีวิต”



ภาพ 21 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม จังหวัดยโสธร”



3.1.4 ประเด็นการพัฒนาที่ 4: อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์

เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ (10,000 ไร่/ปี)
- 2) จำนวนพื้นที่แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาเพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น (9 แห่ง/ปี)
- 3) ร้อยละพื้นที่ป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ยังคงมีสภาพป่าสมบูรณ์ ได้รับการดูแลรักษาให้คงสภาพป่า (ร้อยละ 100)
- 4) ชุมชน/หมู่บ้านมีการลดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนตั้งแต่ต้นทาง (เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ในปี 2570)
- 5) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน (ร้อยละ 0.5/ปี)
- 6) จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น (1,000 ไร่/ปี)

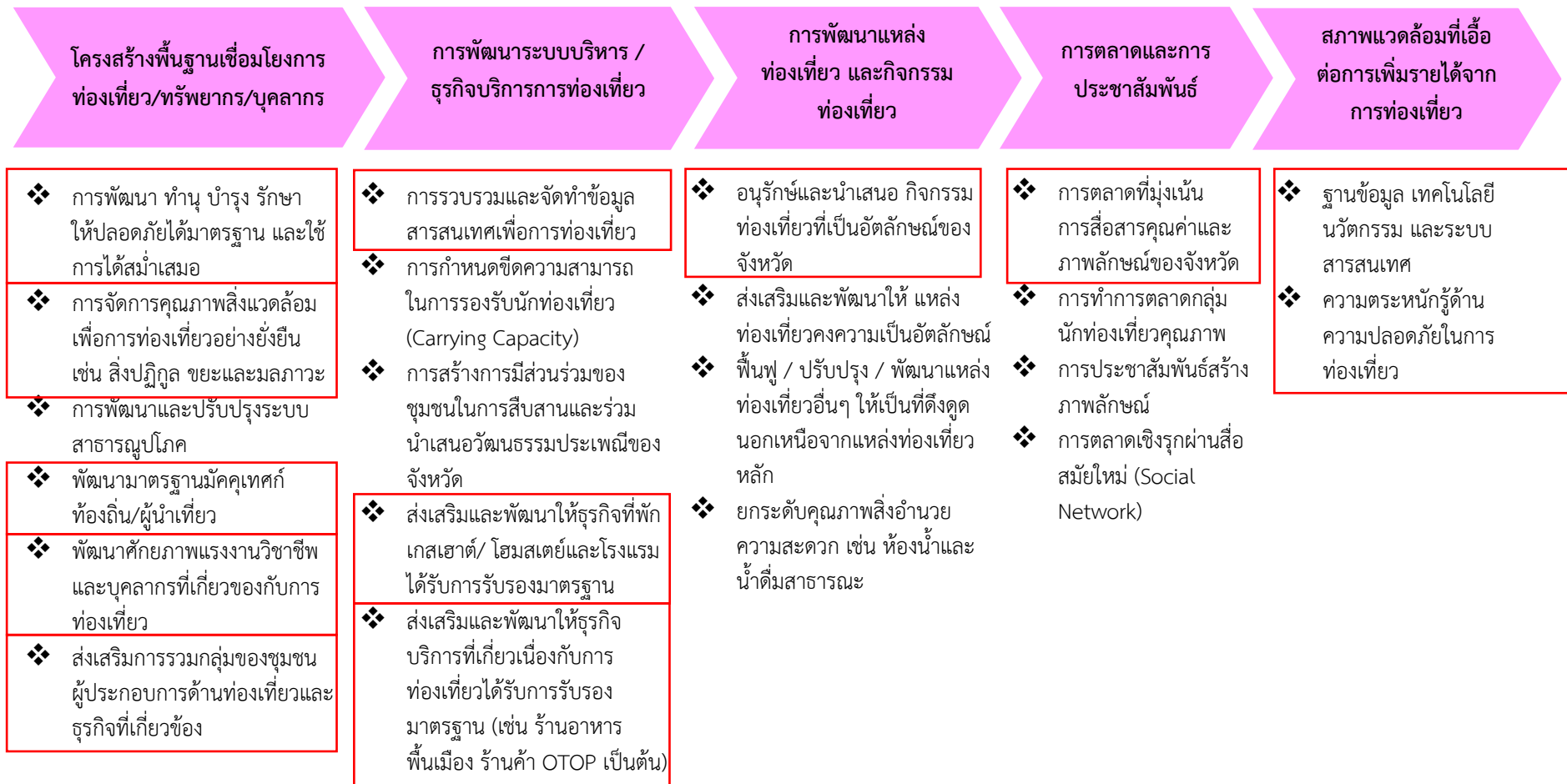
ห่วงโซ่คุณค่า

แนวความคิดจัดทำห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร “ประเด็นการพัฒนาที่ 4: อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย 140 เป้าหมาย แผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ด้าน) - ประเด็น 6 พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ แผนแม่บทย่อย 2 การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิเวศอย่างยั่งยืน เป้าหมาย 060201 เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน - ประเด็น 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนแม่บทย่อย 18.1 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เป้าหมาย 180102 พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น - ประเด็น 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนแม่บทย่อย 1 การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ รวมทั้งศึกษาห่วงโซ่คุณค่ามาตรฐาน (Generic Value Chain) ประเด็นด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ จากนั้นดำเนินการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร เรื่อง “การอนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร” ได้ดังภาพ 20

ภาพ 22 ห่วงโซ่คุณค่า “การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ”



ภาพ 23 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) “การอนุรักษ์ ป่าชุมชน และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร”



3.2 บัญชีสถิติทางการตามตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัด

จากรายงานตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เดือนกันยายน พ.ศ. 2566 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดยโสธร มีตัวชี้วัดต้องพัฒนาในลำดับแรกคือ มิติด้านการพัฒนาคน โดยเฉพาะตัวชี้วัด ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี (คนต่อประชากรหญิงอายุ 15 – 19 ปี พันคน) ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ) การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ) และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15 – 59 ปี เพื่อให้ค่าดัชนีการพัฒนามีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ ในขณะเดียวกันต้องมีการพัฒนาในมิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสันติภาพและยุติธรรม และด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาควบคู่กันไปด้วย ซึ่งการพัฒนาในแต่ละมิติจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวบ่งชี้ว่าจังหวัดได้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งมีรายการสถิติที่สำคัญและจำเป็น ตามตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด

จากการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด รายงานตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และจากการประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารจังหวัด จึงถอดรายการสถิติทางการเป็นบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดยโสธร (คำอธิบายตารางฯ ตามภาคผนวก ค1) ประกอบด้วยบัญชีสถิติทางการย่อย 5 บัญชีจำนวน 256 รายการรายละเอียดตาม URL <https://dg.th/1o8jlcvt5> หรือ QR Code ดังภาพ 24



ภาพ 24 QR Code แสดงตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องการการพัฒนาในระดับจังหวัดยโสธร

3.3 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญ (Pain point) ของจังหวัด

ด้วยพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการ การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ การทำงานให้มีความสอดคล้องกัน การเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล หน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องดำเนินการ จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐและบัญชีข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐให้เป็นไปตามความในมาตรา 7 (2) (9) และมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าว และประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ข้อ 4 (6) อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการที่สำคัญของภาครัฐเพื่อประโยชน์ในการกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนา ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการ ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารของจังหวัด ให้ความเห็นชอบในการจัดทำบัญชีข้อมูลจังหวัดและวิเคราะห์ สารสนเทศที่สัมพันธ์กับประเด็นการพัฒนาจังหวัด 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร 2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยโสธร 3) ผู้สูงอายุ 4) การจัดการขยะ

3.3.1 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญของจังหวัด “การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตร สามารถจัดทำบัญชีข้อมูล ของหน่วยงาน สอดคล้องตามมาตรฐานและนำชุดข้อมูลที่จัดทำบัญชีข้อมูลมาวิเคราะห์และจัดทำเป็น สารสนเทศตอบโจทยความต้องการของหน่วยงานตลอดจนความต้องการของผู้บริหารในจังหวัดได้
2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเห็นประโยชน์ของบัญชีข้อมูล เพื่อสืบค้น และใช้งานข้อมูลภายใน หน่วยงานได้สะดวกขึ้น และสามารถสืบค้น ร้องขอ เข้าถึงข้อมูลข้ามหน่วยงานได้ตามสิทธิ์ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด จังหวัดยโสธร จึงได้เลือก ประเด็นสำคัญ “การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร” สอดคล้องกับประเด็น การพัฒนาที่ 1 ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร คือ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน กำหนดเป็น รายการสถิติที่สำคัญและจำเป็น ทำให้ได้บัญชีสถิติทางการ “การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร”

3.3.2 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญของจังหวัด “การส่งเสริมการท่องเที่ยวยโสธร”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด สามารถจัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน สอดคล้องตาม มาตรฐานและนำชุดข้อมูลที่จัดทำบัญชีข้อมูล มาวิเคราะห์ และจัดทำเป็นสารสนเทศ ตอบโจทยความต้องการ ของหน่วยงาน ตลอดจนความต้องการของผู้บริหารในจังหวัดได้
2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเห็นประโยชน์ของบัญชีข้อมูล เพื่อสืบค้น และใช้งานข้อมูลภายใน หน่วยงานได้สะดวกขึ้น และสามารถสืบค้น ร้องขอ เข้าถึงข้อมูลข้ามหน่วยงานได้ตามสิทธิ์ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด จังหวัดยโสธรจึงได้เลือก ประเด็นสำคัญ “การส่งเสริมการท่องเที่ยวยโสธร” สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่ 2 ของแผนพัฒนา จังหวัดยโสธร คือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้าการท่องเที่ยว กำหนดเป็น รายการสถิติที่สำคัญและจำเป็น ทำให้ได้บัญชีสถิติทางการ “การส่งเสริมการท่องเที่ยวยโสธร”

3.3.3 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญของจังหวัด “ผู้สูงอายุ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด สามารถจัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน สอดคล้องตามมาตรฐานและนำชุดข้อมูลที่จัดทำบัญชีข้อมูล มาวิเคราะห์ และจัดทำเป็นสารสนเทศ ตอบโจทย์ความต้องการของหน่วยงาน ตลอดจนความต้องการของผู้บริหารในจังหวัดได้

2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเห็นประโยชน์ของบัญชีข้อมูล เพื่อสืบค้น และใช้งานข้อมูลภายในหน่วยงานได้สะดวกขึ้น และสามารถสืบค้น ร้องขอ เข้าถึงข้อมูลข้ามหน่วยงานได้ตามสิทธิ์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

3. เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด จังหวัดยโสธร จึงได้เลือกประเด็นสำคัญ “ผู้สูงอายุ” สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร คือ ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคง ของครอบครัว ชุมชน และสังคม กำหนดเป็นรายการสถิติที่สำคัญและจำเป็น ทำให้ได้บัญชีสถิติทางการ “ผู้สูงอายุ”

3.3.4 บัญชีสถิติทางการตามประเด็นสำคัญของจังหวัด “การบริหารจัดการขยะ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด สามารถจัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน สอดคล้องตามมาตรฐานและนำชุดข้อมูลที่จัดทำบัญชีข้อมูล มาวิเคราะห์ และจัดทำเป็นสารสนเทศ ตอบโจทย์ความต้องการของหน่วยงาน ตลอดจนความต้องการของผู้บริหารในจังหวัดได้

2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเห็นประโยชน์ของบัญชีข้อมูล เพื่อสืบค้น และใช้งานข้อมูลภายในหน่วยงานได้สะดวกขึ้น และสามารถสืบค้น ร้องขอ เข้าถึงข้อมูลข้ามหน่วยงานได้ตามสิทธิ์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

3. เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด จังหวัดยโสธร จึงได้เลือกประเด็นสำคัญ “การบริหารจัดการขยะ” สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่ 4 ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร คือ อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเป็นรายการสถิติที่สำคัญและจำเป็น ทำให้ได้บัญชีสถิติทางการ “การบริหารจัดการขยะ”

สถานการณ์สถิติทางการ และแนวทางการพัฒนาสถิติ ทางการ/แผนกำหนดความรับผิดชอบ

4.1 สถานการณ์สถิติทางการ

บัญชีสถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) คือ บัญชีสถิติทางการจังหวัดยโสธร ซึ่งประกอบด้วยบัญชีสถิติทางการย่อย 5 บัญชี ดังนี้

4.1.1 บัญชีสถิติทางการ “ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน”

เป็นชุดข้อมูลประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นที่ 1 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐานมีรายการสถิติทางการทั้งหมด 112 รายการ มีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 1 จำนวน 112 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100

4.1.2 บัญชีสถิติทางการ “ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้าการท่องเที่ยว”

เป็นชุดข้อมูลประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้าการท่องเที่ยว มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 26 รายการ มีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลดังนี้

- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 1 จำนวน 26 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100

4.1.3 บัญชีสถิติทางการ “ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม”

เป็นชุดข้อมูลประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 55 รายการ มีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 1 จำนวน 52 รายการ คิดเป็นร้อยละ 94.55
- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ) จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 5.45

4.1.4 บัญชีสถิติทางการ “อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

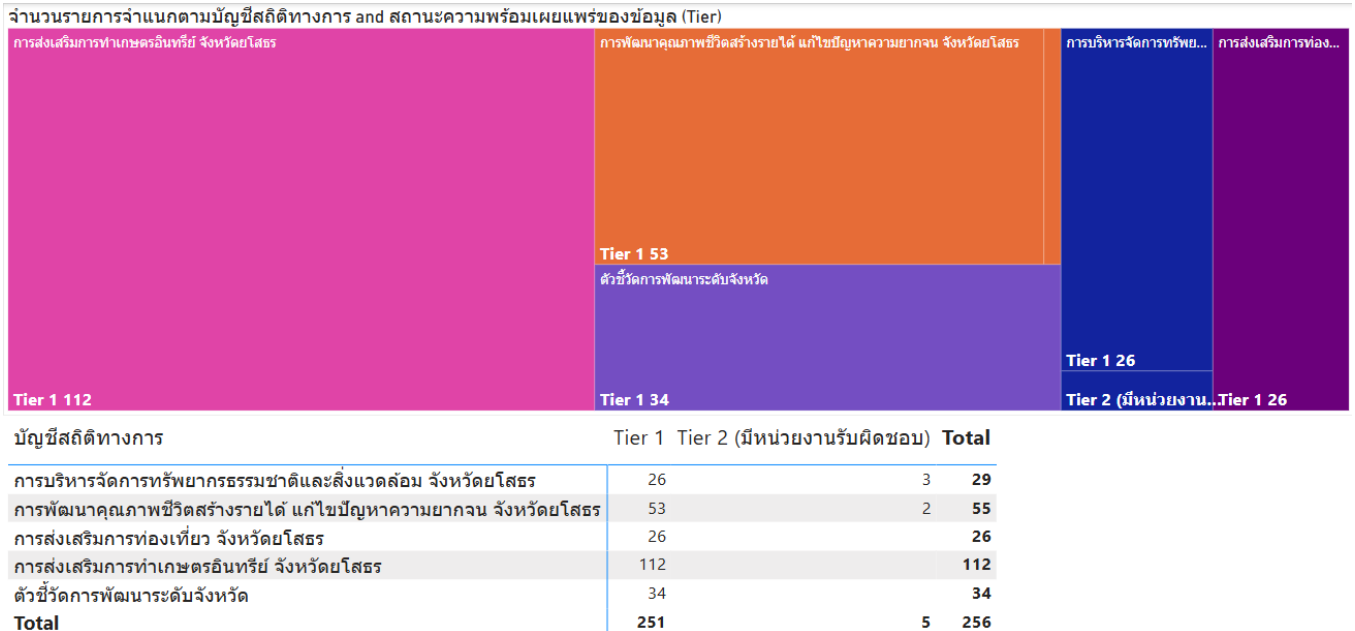
เป็นชุดข้อมูลประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 29 รายการ มีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 1 จำนวน 26 รายการ คิดเป็นร้อยละ 89.65
- รายการสถิติทางการที่เป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ) จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 10.35

4.1.5 บัญชีสถิติทางการ “ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด”

เป็นชุดข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 34 รายการ มีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลที่เป็น Tier 1 จำนวน 34 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปจำนวนบัญชีสถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) แสดงดังตาราง 12 และภาพ 25



ภาพ 25 จำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามบัญชีสถิติทางการและสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล

ตาราง 12 จำนวนรายการสถิติทางการ จำแนกตามบัญชีสถิติทางการ ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล และความเป็นเจ้าของข้อมูล

ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล	Tier 1			Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ)			Tier 3	รวม
	กรม	จังหวัด	รวม	กรม	จังหวัด	รวม	รวม	
บัญชีสถิติทางการ								
ระดับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล								
การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร	16	96	112	-	-	-	-	112
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว	-	26	26	-	-	-	-	26
ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม	18	35	53	2	-	2	-	55
อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	26	26	1	2	3	-	29
ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด	34	-	34	-	-	-	-	34
รวมทั้งหมด	68	183	251	3	2	5	-	256

4.2 แนวทางการพัฒนาสถิติทางการ

4.2.1 รายการสถิติทางการของจังหวัด

บัญชีสถิติทางการจังหวัดยโสธรตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) มีจำนวนรายการสถิติทางการทั้งสิ้น 256 รายการ โดยมีสถานะความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล (Tier) ดังนี้

1) รายการสถิติทางการที่กรมเป็นเจ้าของข้อมูล

การพัฒนารายการสถิติทางการจะพิจารณาความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลและหน่วยงานของแต่ละรายการสถิติทางการ เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ ซึ่งพบว่า มีรายการสถิติทางการที่กรมเป็นเจ้าของข้อมูล จำนวน 71 รายการ ประกอบด้วย

- รายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier1 จำนวน 68 รายการ
- รายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ) จำนวน 3 รายการ

โดยมีรายละเอียดตาม URL หรือ QR Code ดังภาพ 23

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1B6SCEYyA7a9OoiJ6M5b29a-8k4O1iXze/edit?gid=1233542849#gid=1233542849>



ภาพ 26 QR Code รายการสถิติทางการที่กรมเป็นเจ้าของข้อมูล

2) รายการสถิติทางการที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล

การพัฒนารายการสถิติทางการจะพิจารณาความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลและหน่วยงานของแต่ละรายการสถิติทางการ เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ ซึ่งพบว่า มีรายการสถิติทางการที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล จำนวน 185 รายการ ประกอบด้วย

- รายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier1 จำนวน 183 รายการ
- รายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ) จำนวน 2 รายการ

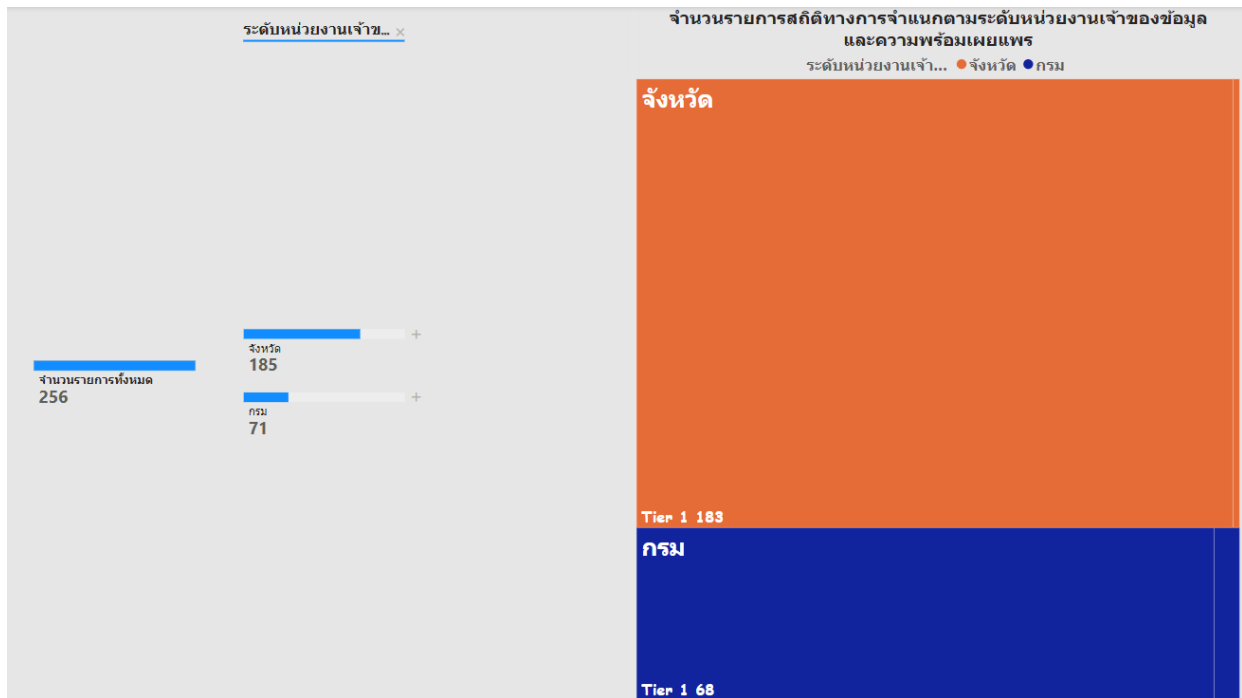
โดยมีรายละเอียดตาม URL หรือ QR Code ดังภาพ 24

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1O1p-indYH3bBIJ4oJXOviVfiro41omx5/edit?gid=1998932414#gid=1998932414>



ภาพ 27 QR Code รายการสถิติทางการที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล

สรุปจำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามความเป็นเจ้าของและความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล ดังภาพ 26



ภาพ 29 จำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามความเป็นเจ้าของและความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูล

4.2.2 แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่มีหน่วยงานรับผิดชอบ

1) แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 1

การพัฒนารายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 1 เป็นการดำเนินการพัฒนาเฉพาะรายการทางการที่มีค่านิยมและวิธีการผลิต มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่ และมีหน่วยงานรับผิดชอบที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลนำรายการสถิติทางการขึ้นระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด และลงทะเบียนชุดข้อมูลที่อยู่ในหมวดหมู่สาธารณะบนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ เพื่อแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติทางการกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่มีความพร้อมใช้ไปวางแผนนโยบาย แผนการปฏิบัติงาน และติดตามประเมินผลการพัฒนาจังหวัด ดังนั้น จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐานสถิติที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ คือ จัดทำปรับปรุง หรือทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้องครบถ้วน เมื่อครบรอบการจัดทำข้อมูล จัดทำข้อมูลที่อยู่ในรูปโครงสร้างให้มีความพร้อมใช้อัตโนมัติ จัดทำคำอธิบาย ค่านิยม Metadata ถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับทรัพยากร (Resources) ขึ้นทะเบียนบนระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด ลงทะเบียนบนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ อื่น ๆ เช่น มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบ และจัดทำแผนการดำเนินงานระดับหน่วยงาน และนำไปใช้ประโยชน์

โดยมีรายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 1 จำนวน 251 รายการ โดยมีรายละเอียดตาม URL

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1B6SCEYyA7a9OoiJ6M5b29a-8k4O1iXze/edit?gid=209558043#gid=209558043>

หรือ QR Code ดังภาพ 27



ภาพ 27 QR Code แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่เป็น Tier 1

2) แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ)

การพัฒนารายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ) เป็นการดำเนินการพัฒนาเฉพาะรายการสถิติทางการที่มีค่านิยมและวิธีการผลิต มีหน่วยงานรับผิดชอบ แต่ยังไม่พร้อมเผยแพร่ (Tier 2) ที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล ดังนั้น จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานสถิติที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ คือ กำหนดแผนในการผลิตข้อมูล Clearing ข้อมูลจากหลายแหล่ง ประมวลผลข้อมูลระเบียบเป็นสถิติ จัดการข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบที่ไม่ใช่อิเล็กทรอนิกส์ไฟล์และข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไม่มีโครงสร้าง word, pdf, html, ภาพ จัดทำข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่พร้อมใช้งาน เช่น excel csv json ไฟล์ จัดทำ Metadata และอื่น ๆ เช่น พัฒนาความรู้ให้บุคลากรของหน่วยงานในจังหวัดในการจัดทำบัญชีข้อมูลจังหวัด

โดยรายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
มีจำนวน 5 รายการ
โดยมีรายละเอียดตาม URL
<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1B6SCEYyA7a9OoiJ6M5b29a-8k4O1iXze/edit?gid=454053068#gid=454053068>
หรือ QR Code ดังภาพ 28



ภาพ 28 QR Code แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่เป็น Tier 2 (มีหน่วยงานรับผิดชอบ)

4.3 แผนกำหนดความรับผิดชอบ

แผนกำหนดความรับผิดชอบตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดโยธธ (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) เป็นการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบรายการสถิติทางการที่หน่วยงานในจังหวัดเป็นเจ้าของข้อมูล (Data owners) ที่มีค่านิยมและวิธีการผลิต แต่ยังไม่พร้อมเผยแพร่ และไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ (Tier 2 (ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)) และรายการสถิติทางการที่ไม่มีค่านิยมและวิธีการผลิต ไม่มีข้อมูล และไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ (Tier 3) จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำรายการสถิติทางการ โดยจัดทำเป็นแผนกำหนดความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดรายการสถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดโยธธ (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

จากสถานการณ์สถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดโยธธ (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) พบว่าไม่มีรายการสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 3 อย่างไรก็ตามหากมีรายการข้อมูลที่เป็น Tier 3 เกิดขึ้น แนวทางการพัฒนาสถิติทางการที่ความพร้อมเผยแพร่ของข้อมูลเป็น Tier 3 ต้องมีการจัดทำนิยามและวิธีการผลิตข้อมูลก่อน จึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อจัดทำข้อมูล และพัฒนารายการสถิติทางการให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน และเผยแพร่ข้อมูลบนระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด และระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog: GD Catalog) เพื่อแบ่งปัน แลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติทางการสำหรับการใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนาจังหวัดต่อไป

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติทางการ

การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดโยสร (พ.ศ. 2566 – 2570) เป็นการจัดทำรายการข้อมูลสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด ที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนาฯ และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ รวมถึงเป็นการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ ซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์จนถึงการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ภายใต้การกำกับติดตามโดยคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด เพื่อให้จังหวัดมีข้อมูลในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จากการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด พบว่ามีปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 ปัญหา อุปสรรค

5.1.1 ข้อจำกัดของหน่วยงาน

- การจัดทำข้อมูลสถิติทางการที่สำคัญของจังหวัดเป็นภารกิจที่ทุกหน่วยงานในจังหวัดต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน ความสำเร็จของการดำเนินงานจึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประสานงานที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การปรับเปลี่ยนหรือโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และทำให้เจ้าหน้าที่ใหม่ที่เข้ามารับหน้าที่ขาดความเข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน เช่น การจัดทำไฟล์ข้อมูลในรูปแบบ CSV การขาดความชำนาญในการนำข้อมูลสถิติทางการขึ้นระบบบัญชีข้อมูลจังหวัดและการลงทะเบียนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ

- หน่วยงานบางหน่วยงานยังขาดการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำข้อมูล ส่งผลให้การดำเนินงานหรือการประสานงานอาจไม่ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่

- ขาดการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานระดับกรมและหน่วยงานระดับจังหวัด

5.1.2 ข้อจำกัดด้านข้อมูล

- ชุดข้อมูลสำคัญบางรายการยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากเป็นประเด็นหรือภารกิจใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ ผ่านกลไกคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด

- ข้อมูลภายในจังหวัดไม่เพียงพอ เนื่องจากข้อมูลบางรายการมีการจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล หรือเป็นข้อมูลในระดับพื้นที่ย่อย ซึ่งอาจจะไม่มีการจัดเก็บมาก่อน ต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวม

- ข้อมูลบางรายการเป็นข้อมูลที่สำคัญ มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง แต่มีหน่วยงานจัดเก็บหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลที่ซ้ำซ้อนจำเป็นต้องใช้ข้อมูลส่วนบุคคล อาจดำเนินการได้ยาก

- ข้อมูลบางรายการยังไม่พร้อมใช้งาน เนื่องจากหน่วยงานยังจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบกระดาษ ส่งผลให้การรวบรวมและการสืบค้นข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ
- ข้อมูลบางรายการต้องมีการรับรองร่วมกันจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานระดับจังหวัดและระดับกรมให้เป็นเอกภาพ ไม่สามารถนำไปเผยแพร่ได้ทันที
- ข้อมูลบางรายการจัดเก็บข้อมูลในระดับหมู่บ้านลงในระบบตามที่หน่วยงานระดับกรมกำหนด แต่หน่วยงานระดับกรมมีการเปิดเผยข้อมูลเป็นภาพรวมระดับจังหวัด ไม่เปิดเผยข้อมูลในระดับหมู่บ้าน โดยหน่วยงานระดับจังหวัดไม่สามารถดึงข้อมูลมาใช้

5.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติทางการ

5.2.1 การพัฒนาด้านการประสานงานกับหน่วยงาน

- การวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดในด้านต่าง ๆ ให้สามารถเทียบเคียงกับระดับสากล ดังนั้น ข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจควรครอบคลุมทั้งในระดับพื้นที่และระดับมหภาคที่เกี่ยวข้อง โดยการดำเนินการจัดทำข้อมูลสถิติทางการควรเริ่มจากการพัฒนาข้อมูลในระดับพื้นที่ก่อน เพื่อให้จังหวัดสามารถประเมินศักยภาพของตนเอง สำหรับในระยะต่อไปจังหวัดควรใช้กลไกในรูปแบบคณะทำงานจัดทำข้อมูลในระดับมหภาค โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเชื่อมโยงและสนับสนุนการตัดสินใจ
- การจัดประชุมชี้แจงให้กับหน่วยงานในระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้รับทราบ รวมถึงสร้างการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนาด้านการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารข้อมูลของจังหวัด ควรพัฒนาสมรรถนะบุคลากร รวมถึงพัฒนาระบบสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ด้วยการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูล ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผล และการใช้ข้อมูล นอกจากนี้ ควรมีการประเมินผลและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
- ผลักดันให้หน่วยงานที่มีการจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่สามารถบูรณาการการจัดเก็บข้อมูลร่วมกันได้

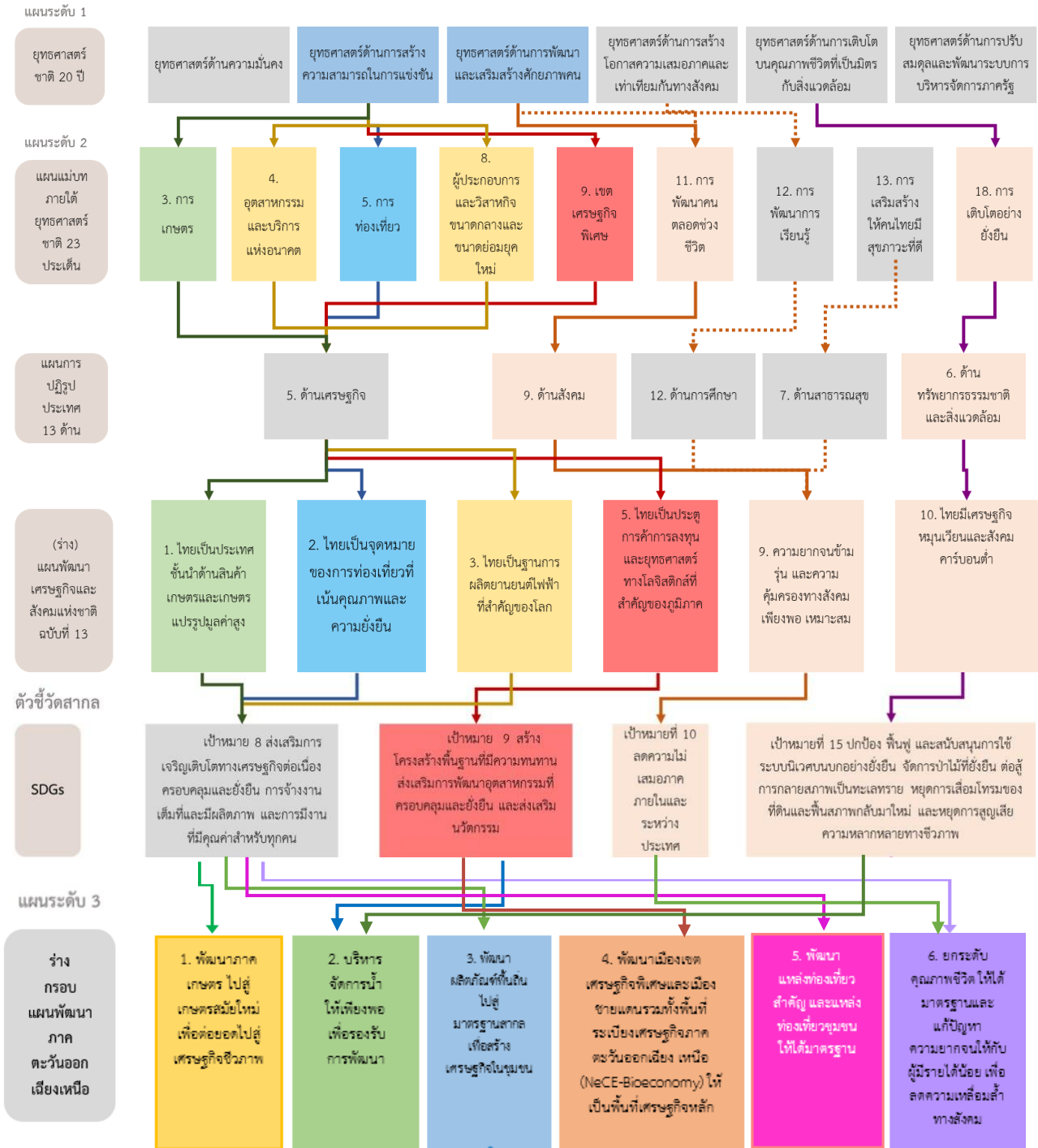
5.2.2 การพัฒนาด้านข้อมูล

- การพัฒนาคุณภาพข้อมูลในระดับจังหวัดมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจังหวัดจะนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจดำเนินการในด้านต่าง ๆ ข้อมูลที่ดีต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ สอดคล้องกับความต้องการของจังหวัด สำหรับรายการข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจน ผ่านกลไกคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด
- การพัฒนาศักยภาพการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความสมบูรณ์ทันสมัย และพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยมีการจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล พร้อมทั้งกำหนดค่านิยามและคำอธิบายให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานสามารถใช้เป็นแนวทางดำเนินการ
- การกำหนดกรอบในการจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจน โดยระบุผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลในแต่ละด้าน และคำอธิบายให้ชัดเจน และป้องกันการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนกัน
- การบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ควรใช้หลักการการมีส่วนร่วม เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอาจจัดตั้งคณะทำงานของจังหวัด

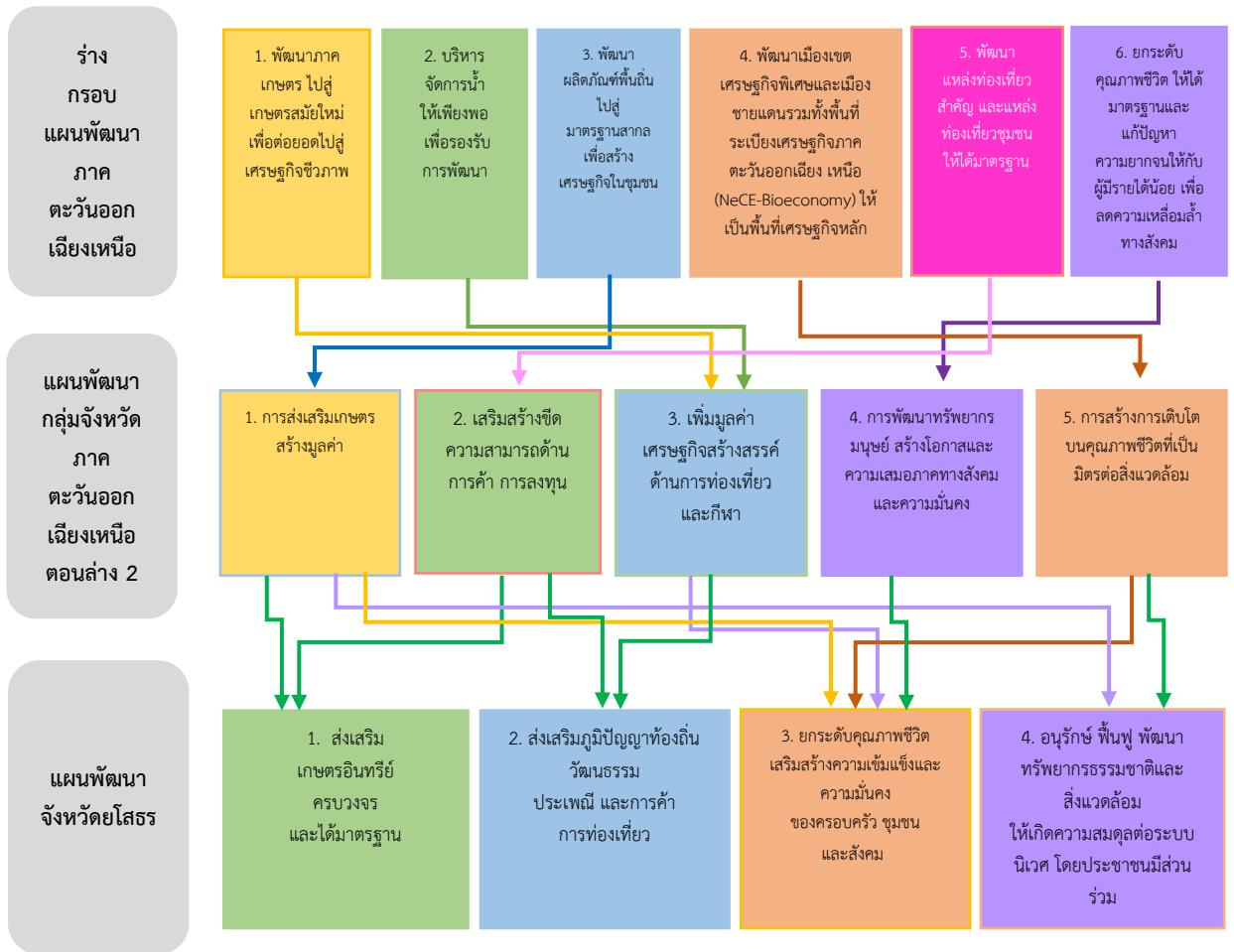
เพื่อรับผิดชอบการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ การจัดเก็บข้อมูลในระดับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับติดตามให้มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์สำหรับการตัดสินใจและกำหนดทิศทางของจังหวัด และให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดทำข้อมูลที่อยู่ในรูปโครงสร้างให้มีความพร้อมใช้อัตโนมัติ จัดการข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ จัดการข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง word, pdf, html, และรูปภาพ ให้อยู่ในรูปแบบ excel ไฟล์ หรือรูปแบบ csv, json จัดทำรายละเอียด Template และ Metadata ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ขึ้นทะเบียนบนระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด และลงทะเบียนบนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานเจ้าของข้อมูล และมีการจัดทำแผนการดำเนินงานระดับหน่วยงานที่ต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

แผนภาพการวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัด
ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับ
ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด



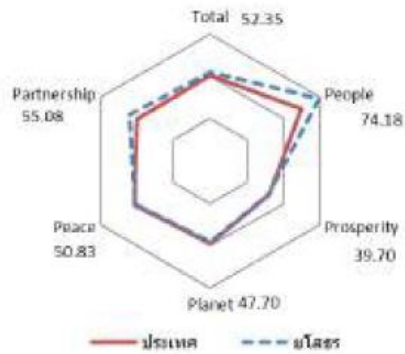
ภาพ ก1 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด



ภาพ ก1 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัด (ต่อ)

ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด

ดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัดยโสธร



มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ					ยโสธร				
	2560	2561	2562	2563	2564	2560	2561	2562	2563	2564
ภาพรวม	48.71	48.64	52.02	49.25	50.23	44.77	47.16	49.34	50.58	52.35
ด้านการพัฒนาคน (People)	60.97	63.27	63.81	64.05	62.08	58.95	62.11	63.60	68.12	74.18
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	45.41	46.27	45.22	38.31	39.80	43.38	45.75	42.90	37.09	39.70
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	49.96	49.50	48.46	47.92	48.69	44.01	46.31	43.67	47.91	47.70
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	55.67	56.33	59.80	52.53	51.50	62.23	59.62	60.84	53.92	50.83
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)	36.04	35.37	46.77	45.29	49.90	25.69	29.74	40.34	50.75	55.08

หมายเหตุ: * ตัวชีวิตที่มีการผกผันข้อมูล
 ** ตัวชีวิตที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2563
 *** ตัวชีวิตที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2560 2562 2564

ภาพ ข1 ดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัดยโสธร

ค่าตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดยโสธร

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					ยโสธร				
	2560	2561	2562	2563	2564	2560	2561	2562	2563	2564
ด้านการพัฒนาคน (People)										
PP 01 สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)*	8.36	8.65	6.25	6.75	5.62	15.29	14.18	10.41	6.96	2.57
PP 02 ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ)* **	9.95	10.19	9.78	9.39	9.68	9.98	9.41	8.45	8.33	8.00
PP 03 เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ)	96.08	96.56	97.54	89.83	84.19	95.55	97.07	97.74	91.01	90.03
PP 04 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี (ต่อปก.หญิงอายุ 15-19 ปีพันคน)*	40.54	35.13	31.64	29.13	25.41	32.23	30.19	27.11	23.15	20.40
PP 05 ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)*	29.53	30.99	32.57	31.88	33.46	31.78	34.42	35.43	33.19	33.61
PP 06 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)*	2,676	2,549	2,350	2,610	2,450	4,181	3,795	3,561	4,152	4,073
PP 07 การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	74.47	76.51	73.70	75.30	77.39	96.69	100.55	100.12	110.84	114.99
PP 08 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)	7.98	7.97	8.06	8.19	8.37	7.24	7.42	7.53	7.75	7.58
PP 09 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)	31.89	33.60	31.06	32.73	31.70	30.25	31.35	29.39	30.08	29.52
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)										
PT 01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของเดือนของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)***	0.13	3.06	-0.91	3.05	5.79	-14.17	9.49	6.07	4.10	10.68
PT 02 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัด (ร้อยละ)	4.13	3.86	-0.08	-4.04	1.87	0.53	3.42	-0.54	5.67	3.83
PT 03 มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)	104,985	109,077	111,628	109,661	113,247	57,397	60,708	61,830	67,321	70,327
PT 04 อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)	10.49	8.46	1.67	-54.13	-53.90	20.02	7.39	-0.15	-60.96	-44.17
PT 05 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	1.01	0.88	0.86	1.31	1.61	0.12	0.62	0.29	0.80	0.47
PT 06 อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)* ***	0.63	0.62	0.58	0.62	0.69	0.60	0.48	0.33	0.48	0.46
PT 07 ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)	113,618	118,262	120,953	117,101	118,741	56,043	58,754	58,723	64,686	65,893
PT 08 แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม (ร้อยละ)	20.80	23.26	24.93	26.14	31.00	12.38	13.74	14.64	16.73	19.03
PT 09 ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง (ร้อยละ)	80.94	82.93	81.87	84.64	83.81	96.24	96.55	97.21	98.24	98.90
PT 10 หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	59.64	60.07	62.49	62.89	61.69	43.84	46.72	49.60	52.54	55.48
PT 11 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้* ***	0.420	0.413	0.408	0.412	0.407	0.406	0.423	0.440	0.415	0.404
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)										
PN 01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)	0.12	0.42	0.08	-0.06	-0.06	-4.30	-4.55	-0.68	-0.97	-1.27
PN 02 สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	29.25	22.24	16.81	20.08	20.01	13.88	14.70	9.93	14.37	16.55
PN 03 ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)	16.35	16.42	16.66	16.35	17.27	13.49	13.57	13.67	13.81	13.86
PN 04 ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ (ร้อยละ)*	0.45	0.11	0.38	0.45	0.97	8.57	2.57	9.23	0.00	0.67
PN 05 อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ (เรื่องต่อประชากรแสนคน)*	0.57	0.55	0.31	0.52	0.31	0.19	0.19	0.00	0.00	0.19
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)										
PC 01 การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อปก.แสนคน)*	105.28	95.67	80.15	76.43	79.04	55.60	63.48	54.90	37.42	42.75
PC 02 จำนวนผู้ต้องหาคดีอาชญากรรม (ต่อแสนคน)*	509.57	510.16	561.17	504.27	518.20	559.92	560.76	745.77	578.86	871.40
PC 03 จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติด (ต่อแสนคน)	252.31	304.60	337.87	292.19	250.87	407.20	430.09	493.95	368.19	431.39
PC 04 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)	276.83	267.98	268.05	273.41	260.59	191.09	189.89	186.67	183.91	192.92
PC 05 การฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อประชากรแสนคน)*	6.96	7.67	9.19	10.57	10.47	5.01	8.17	7.81	8.96	8.43
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)										
PS 01 ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	46.82	50.79	60.90	74.77	83.07	39.39	43.93	53.26	66.53	81.31
PS 02 ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร้อยละ)	11.79	11.01	11.56	8.89	8.29	8.13	7.79	8.07	7.55	6.88
PS 03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)	77.96	70.14	71.87	59.53	69.82	71.34	80.03	77.28	96.51	93.13
PS 04 จำนวนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน)	127.39	129.32	285.04	297.86	298.92	76.36	76.66	309.51	311.13	311.78

ภาพ ข2 ค่าตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดยโสธร

คำอธิบายตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาในระดับจังหวัด
และคำอธิบายข้อมูล (Metadata)

ภาคผนวก ค1

ตาราง ค1 คำอธิบายตารางบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับจังหวัดยโสธร

ลำดับ	ชื่อคอลัมน์	ความหมาย
1	ประเภทประเด็น	ประเด็นที่นำมาจัดทำบัญชีสถิติทางการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับ จังหวัด ในเล่มแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด ประกอบด้วยแผนพัฒนาจังหวัด และอาจมีประเด็นสำคัญ ข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาจังหวัด เป็นต้น
2	ลำดับประเด็น	ลำดับย่อยของประเภทประเด็น
3	ชื่อประเด็น	ชื่อประเด็นภายใต้ประเภทประเด็น
4	บัญชีสถิติทางการ	ชื่อบัญชีสถิติทางการ
5	ห่วงโซ่คุณค่า (VC)	ชื่อห่วงโซ่คุณค่าที่เกิดจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด
6	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เกิดจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด
7	ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดของแผนพัฒนาจังหวัด
8	Official Statistics Identification (OS ID)	รหัสรายการสถิติทางการ
9	รายการสถิติทางการ	ชื่อสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาจังหวัด ที่รวบรวมไว้เป็นบัญชีสถิติทางการตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด
10	การจัดจำแนก	การจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีความหมายและเป็นระบบให้อยู่ในรูปแบบที่เป็น มาตรฐาน เพื่อใช้ในการกำหนดแนวคิด เหตุการณ์ สิ่งของ หรือบุคคลที่มี ความคล้ายคลึงกัน เช่น เพศ อายุ/กลุ่มอายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการทำงาน อุตสาหกรรม/ประเภทกิจการ รายได้ ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ ผลิตภัณฑ์
11	ระดับการนำเสนอผล	มิติการจัดจำแนกประเภทขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ในระดับย่อย ที่สุดในการนำเสนอข้อมูล
12	สถานะความพร้อมเผยแพร่ ของข้อมูล (Tier)	การจัดสถานะความพร้อมข้อมูลออกเป็น Tier ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการนำรายการสถิติมาจัดกลุ่มเพื่อปรับให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย โดยแบ่งเป็น 3 Tier

ลำดับ	ชื่อคอลัมน์	ความหมาย
		ประกอบด้วย Tier 1, Tier 2 มีหน่วยงานรับผิดชอบ, Tier 2 ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ และ Tier 3
13	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล	ชื่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลข้อมูลโดยตรง สร้างความมั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการข้อมูลสอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หรือกฎหมาย
14	ระดับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล	ระดับการบริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งได้บัญญัติให้การบริหารราชการแผ่นดินแบ่ง ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ระดับการบริหารราชการแผ่นดิน ในที่นี้ จะหมายรวมเฉพาะการบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่ 1) การบริหารราชการส่วนกลาง ระดับ “กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม” 2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระดับ “จังหวัด”
15	Metadata ของรายการ สถิติทางการที่จังหวัดเป็น เจ้าของข้อมูล	ความสมบูรณ์ของการจัดทำคำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาตาสำหรับชุดข้อมูลภาครัฐ (Metadata Standard) ใน 2 ลักษณะ คือ - มี (14 Mandatory + Optional ตามประเภทข้อมูล) - มี (เฉพาะ 14 Mandatory)
16	ชื่อชุดข้อมูล	ชื่อของชุดข้อมูลที่กำหนดโดยองค์กรที่รับผิดชอบข้อมูล
17	สถานะการลงทะเบียน GD Catalog	สถานะที่นายทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐอนุมัติบัญชีข้อมูล ลงทะเบียนแล้ว ยังไม่ลงทะเบียน
18	URLของรายการสถิติทางการที่ลงทะเบียนบน GD Catalog	URL ของชุดข้อมูลหรือรายการสถิติทางการที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่นายทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐอนุมัติบัญชีข้อมูล
19	URL ของรายการสถิติทางการบนระบบบัญชีข้อมูล จังหวัด/ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน	URL ของชุดข้อมูลหรือรายการสถิติทางการที่เกิดขึ้นจากการขึ้นทะเบียน ชุดข้อมูลบนระบบบัญชีข้อมูลจังหวัด/ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน
20	Row	ลำดับแถวของข้อมูล

ภาคผนวก ค2

คำอธิบายข้อมูล (Metadata)

https://drive.google.com/drive/folders/1Js0T40V3zu7sdO-d6OTqET_WZoaExSNM



ภาพ ค1 QR Code แสดงคำอธิบายข้อมูล (Metadata)

ลำดับ	ตำแหน่ง	องค์ประกอบ
๑	ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร	ประธานกรรมการ
๒	รองผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร (ด้านเศรษฐกิจ)	รองประธานกรรมการ
๓	ปลัดจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๔	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๕	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๖	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๗	ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๘	ท้องถิ่นจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๙	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๐	คลังจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๑	พาณิชย์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๒	อุตสาหกรรมจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๔	เกษตรจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๕	สหกรณ์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๖	ปศุสัตว์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๗	ประมงจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๘	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๑๙	แรงงานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๐	จัดหางานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๑	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๒	ประกันสังคมจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๓	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๔	พลังงานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๕	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๖	ประชาสัมพันธ์จังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๗	วัฒนธรรมจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๘	ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๒๙	สรรพากรพื้นที่ยโสธร	กรรมการ
๓๐	สรรพสามิตพื้นที่ยโสธร	กรรมการ
๓๑	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทยโสธร	กรรมการ
๓๒	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดยโสธร	กรรมการ
๓๓	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานยโสธร	กรรมการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	องค์ประกอบ
๓๔	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรโยธธ	กรรมการ
๓๕	ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาโยธธ	กรรมการ
๓๖	ผู้อำนวยการสถานีอุตุวิทยโยธธ	กรรมการ
๓๗	ประธานหอการค้าจังหวัดโยธธ	กรรมการ
๓๘	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดโยธธ	กรรมการ
๓๙	ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดโยธธ	กรรมการ
๔๐	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดโยธธ	กรรมการ
๔๑	สภิตจังหวัดโยธธ	กรรมการและเลขานุการ
๔๒	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการสภิตและวางแผน สำนักงานสภิตจังหวัดโยธธ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๓	ผู้อำนวยการกลุ่มปฏิบัติการสภิต สำนักงานสภิตจังหวัดโยธธ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔	นักวิชาการสภิตชำนาญการ สำนักงานสภิตจังหวัดโยธธ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๕	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภิต สำนักงานสภิตจังหวัดโยธธ	ผู้ช่วยเลขานุการ

